

SLOVENE

Velja po pošti:

celo leto naprej K 26.—
pol leta " " 13.—
četrt leta " " 6.50
en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

celo leto naprej K 22.40
pol leta " " 11.20
četrt leta " " 5.60
en mesec " " 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 " "
za trikrat 9 " "
za več kot trikrat . . . 8 " "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Avstrijsko-srbska vojna in slovansko uprašanje.

Kako bi se predstavljale posledice mogoče avstrijsko-srbske vojne s slovanskega stališča? Seveda ne govorim s stališča one breznačelne in brezprogramne »slovanske vzajemnosti«, ki ne more priti nikdar dalje, kot do šumnih banketov in do sentimentalnih govoranc, ampak s stališča realnega slovanskega programa, ki si pridobiva vedno več pristašev »od Urala do Triglava«.

Recimo, da pride do vojne in da zmaga Srbija.

V tem slučaju izgubi Avstrija Bosno, v katero je vložila tekom tridesetih let toliko sil in kapitala. Upanje na združitev Bosne s Hrvatsko bi izginilo. Srbska propaganda bi segla intenzivneje na Dalmacijo, južno Ogrsko in na hrvaško kraljestvo, kjer živi blizu ena tretjina Srbov. Na Hrvaškem bi srbska samostalna stranka, ki je zdaj v koaliciji s Hrvati, zgubila podlago in bi zmagali radikalci. Začel bi se na Hrvaškem boj na nož med Hrvati in Srbi, med tem bi pa lahko nemoteno se širila madjarizacija in germanizacija. Na Srbskem bi neizrečeno narasel srbski narodni šovinizem, vsled česar bi ne samo Turčija prišla v nevarnost, da zgubi Staro Srbijo, ampak prišlo bi tudi do nasprotja med Srbijo in Bulgarijo radi Makedonije, katero nasprotje bi moralo slednjič privedi do vojne med Srbijo in Bulgarijo. Ideja Srbije, kot jugoslovanskega Pilemonta, bi našla navdušenih pristašev ne samo na Srbskem, ampak tudi med Slovenci in Hrvati. In ti eksaltovani pristaši bi treznim in dalje videčim politikom neprenehoma mešali štrene. Poražena Avstrija bi po tej vojni, med katero bi morda zgubila tudi Primorje in južne Tirole na Italijo, bila skrajno oslabiljena in bi se naravno naslonila na Nemčijo, v višjih krogih bi nastalo nezaupanje proti Slovanom in pričela bi se v Avstriji nova era protislovanske politike.

Srbija bi zamogla zmagati samo, ako

bi jo direktno in indirektno podpirala Rusija. V tem slučaju bi pa na Ruskem zopet izbruhnila revolucija, katero bi morala vlada potlačiti. Torej bi nastala po vojni na Ruskem še silnejša reakcija in zatiranje, kot je doslej in dosledno z vladno reakcijo bi narasel na Ruskem nemški vpliv. Pojaki bi za nedogleden čas zgubili vsako upanje na boljšo bodočnost. Med Slovani bi spet pričel nastopati oni puhli in breznačelni panslavizem, ki ima za geslo: pravoslavje, samodržavje in ruska narodnost!

Prva vojna Srbije z Avstrijo bi morala naravnim potom privedi do druge, v kateri bi zopet ali zmagała Srbija ali Avstrija. Ako bi se zgodilo drugo, bi nastal položaj približno spet ta, kot je bil pred vojno in bi bile ogromne žrtve na ljudeh in v denarju, katere bi zahtevale obe krvavi vojni, vržene popolnoma zaman in ostalo bi v obeh državah sovraštvo in razburjenje druge proti drugi, kot naravna posledica dveh krvavih vojsk.

Toda recimo, da bi še v drugi vojski zmagała Srbija. V tem slučaju bi odrezala od Avstrije še ostale dežele, kjer prebiva kaj Srbov: Dalmacijo, Hrvaško in južno Ogrsko in Slovani v Avstriji bi bili decimovani in v Avstriji bi zavladała še večja germanizacija. Morda bi se pa tudi druge države hotele okoristiti s priložnostjo in bi Italija, Nemčija in Rusija in Rumunija vzele vsak po en kos, da bi ne prišlo vse pod vpliv Nemčije. Boj med Nemci in Slovani, ki se sedaj bije najbolj v Sudetih, bi se potem prenesel veliko bolj na jug in bi se bojeval ob Savi in Kolpi. Slovenci in Čehi bi bili pa nemški vojni jetniki.

Toda Srbi bi zamogli zmagati edino le s pomočjo Rusije. Na Ruskem bi pa, ako bi vlada začela vojno, takoj spet izbruhnila revolucija in ruska vlada bi morala, ako bi hotela izdatno pomagati Srbom, najprej doma udušiti revolucionarno gibanje. Obenem bi se morala ruska vlada, ako bi hotela pomoči Srbom, zavarovati najprej proti Nemcem na celi dolgi črti od Krakova do Tilsita. To bi bilo pa skoraj edino mogoče le s kakšno pogodbo z Nemčijo, ki bi veljala »Rusijo dragih koncesij. Vpliv Nemčije bi torej neizmerno narasel in se čutil v Avstriji in na Ruskem v veliko večji meri, kot sedaj.

V malo verjetnem slučaju torej, da bi v vojski zmagała Srbija, bi bil položaj za Slovence v Avstriji in v Rusiji veliko slabši in nemški vpliv bi postal veliko silnejši. V Avstriji bi zavladała nova germanizacija, na Ruskem pa reakcija najhujše vrste in vse pridobitve »osvoboditeljnega gibanja« bi bile izgubljene.

Kakšen dobiček bi pa imeli od tega Srbi?

Srbsko kraljestvo bi se teritorijalno znatno povečalo, toda na zunaj bi bilo še slabše, kot sedaj. Proti sebi bi imelo mogočno nemško državo, Rusijo in Anglijo, med katerimi bi moralo neprenehoma lavirati. Vojna bi požrla ogromne vsote, kultura, ki je še sedaj nizka, bi se silno težko razvijala. Srbija bi nikakor ne mogla storiti za Bosno onih investicij, katere je storila Avstrija. Za Bosno, eventualno še za druge srbske kraje, ki se nahajajo sedaj pod avstrijsko vlado, bi pomenilo gotovo velik nazadek, ako bi se odtrgale od kulturno višje stoječe države in priklopile manjši in nižje stoječi.

Toda vzemimo še drug, bolj naraven in verjeten slučaj, da Avstrija premaga Srbijo.

V tem slučaju bi Srbija žrtvovala ogromno množico ljudi in narodnega premoženja za prazen nič. Isto bi bilo z Avstrijo. Vojskih stroškov bi ji Srbija plačati ne mogla, ker bi ne imela s čim. Srbskega kraljestva bi Avstrija zasesti ne smela, ker tega bi ne pripustile druge države. Ostalo bi torej vse pri starem. Toda ostale bi za dolgo število let mržnje in napetost med Avstrijo in Srbijo. Avstrijski višji krogi bi postali nezaupljivi do Jugoslovanskih sploh, Srbi bi se zaprli sami v sebe in postali Hrvatom in Slovencem še manj pristopni. Nemški vpliv v Avstriji bi tudi v tem slučaju narasel.

Po vsem tem pridemo torej do zaključka:

Vojna med Avstrijo in Srbijo bi pomenila veliko nesrečo za Slovence, naj zmaga katerakoli stran hoče. Ako bi pa prišlo do vojne, bi morali tudi s slovanskega, ne samo z avstrijskega patrijotičnega stališča z vsemi silami želeči, da zmaga Avstrija.

V Avstriji so Slovani primeroma še najbolj svobodni in imajo največ možnosti

do kulturnega in narodnega razvoja. Na Ruskem je narod veliko bolj zatiran politično, kot pri nas in stoji radi tega gospodarsko in kulturno veliko nižje. Na Balkanu tudi ne moremo priti do javnega reda in do kulturnega napredka. V Avstriji pa lahko, vkljub večkrat malenkostnim šikanam in protogovanju Nemcev v šoli in v uradu, vendar s polnimi prsmi srkamo evropsko kulturo in se razvijamo narodno in gospodarsko. Slovanska bodočnost ni v Rusiji, kjer knut ubija kulturo in ne na Balkanu, ampak v Avstriji. Avstrija je slovanski Pijemont, država ki ima rešiti slovansko vprašanje in njen eksponent na severju proti Rusiji so Poljaki, na jugu proti Balkanu so Slovenci, Čehi imajo pa zgodovinsko nalogo braniti našo najbolj zagroženo mejo proti Prusom.

Dr. L. L.

Finančni načrti.

Dunaj, meseca marca.

Največja zasluga je »Slovanske jednote«, ako se je že v petek začela razprava o vojaških novicah. Vložila bi bila lahko nekaj več nujnih predlogov in s tem preprečila pravočasno ustavno dovoljenje novih državnih brambovcev. In to ravno so želeli nekateri nemški in vlad. krogi, da bi mogli brez parlamenta kuhati svoj ričet ob birokratskem samovarju. V torek ali sredo bode prvo branje vojaške predloge končano, in po pregovoru »razlika mika«, pride nato bržčas v razpravo dr. Kramarja in tovarišev nujni predlog glede na izdajo državnih zakladnih listov.

Zadnje dni se je mnogo govorilo in pisalo o tem, ali je bila vlada opravičena na ta nenavadni način odpraviti sušo v državnih blagajnah. Finančno ministrstvo je namreč izdalo za 220 milijonov kron državnih zakladnih listov ali zadolžnic, katere hoče država uprava obrestovati po 4 odstotke ter izplačati dne 1. sušca 1912. ali pa tudi preje na podlagi trimesečne odpovedi. Vprašanje je torej: Ali je vlada postopala pravilno ali je kršila ustavo? Baron Bienenrth je v četrtek opravičeval vladni korak, rekoč: Finančne razmere zahtevajo od vlade veliko previdnost. Državni izdatki rastejo z vsakim

LISTEK.

Razmerje avstrijskih in srbskih vojskih moči.

Dandanes vojna ni več pošteno tekmovalje vojnih sil, niti boj »z uma svitlim mečem« strategije; dandanes odločuje brezobzirno, nečloveško izrabljanje razstreliv. Vojne ne vodi Mars, vodi jo Vulkan. Ta nauk nam je podal mali burski narod, ki je mesece in mesece vztrajal proti mogočnemu Albionu; to nas uči Nipon, ki je premagal orjaškega severnega medveda. Kdor ima denar ali kredit, ali kakega bogatega strica, njemu se ne treba bati, da bi ne dobil inženjerjev, ki mu svetle celine spremene v praške, po katerih se pride v veliki družbi »per ekspres« in na malo prijeten način v krtovo deželo.

Vkljub temu pa je danes statistika glede vojnih moči poučna, vsaj v toliko, da posveči spomin na rek, ki pravi, da izjeme potrjujejo pravilo. Zato smo se namenili v sledečem podati čitateljem nekaj shopenarnih števk o razmerju naših in srbskih vojskih sil.

Predvsem zabeležimo veliko nerazmernost. Srbija ima 500 topov, Avstro-Ogrska okrog 2000. Ako upoštevamo, da ima Srbija 2.700.000 prebivalcev, Avstro-Ogrska pa 47.200.000, torej naša monarhija 17krat več kakor Srbija, bi bilo raz-

merje pravo, če bi imela Avstro-Ogrska postaviti nasproti Srbiji 8500 topov, ali pa, kakor bi želeli prijatelji razoroževanja, če bi se Srbija zadovoljila z 120 topovi. V tem oziru je torej Srbija na dobrem. Pogledimo dalje!

Ves avstro-ogrski proračun je znašal leta 1908. K 3.500.000.000. Če bi se srbski proračun gibal v mejah, ki mu ga narekuje število prebivalstva napram našemu, bi moral znašati po razmerju 1:17 K 205 milijonov. Znašal pa je leta 1908. le 93 milijonov kron. To si naj vsak tolmači po svoje. Kdo poreče, da izda naša država preveč, kdo drug pa, da Srbija premalo skrbi za svoje ljudstvo.

Vojni proračun monarhije je imenovanega leta znašal 502 milijona kron, srbski pa 21 milijonov. Po gornjem razmerju bi pristojalo Srbiji 30 milijonov kron. Druga podoba se pa pokaže, če prevdarimo, da Srbija troši za vojsko vseeno razmeroma dvakrat toliko, kakor naša država, namreč 27 odstotkov vseh izdatkov ali četrtno vseh državnih dohodkov, dočim Avstro-Ogrska vporablja za vojsko le 14 odstotkov državnega proračuna, ki odgovarja približno sedminki državnih dohodkov. Če bi hotela Srbija trošiti za vojaštvo 27 odstotkov, rabila bi 945.000 kron na leto. To je znamenje, ki avstrijske narodne gospodarje tolaži, da namreč trošijo razmeroma več za nebojevne potrebe avstro-ogrskih narodov, nego Srbija za svoje ljudstvo.

Število novincev znaša v Avstro-

Ogrski z Bosno in Hercegovino 136.000 mož, v Srbiji pa 13.000. V Avstro-Ogrski pride na 347 ljudi, v Srbiji na 207 po en novinec. Tu je zopet Srbija na boljšem. Po njenem ključu bi morala monarhija imeti 228.000 rekrutov.

Primerjanje dejanskega staleža naše in srbske vojske je skoro nemogoče, ker morajo pri nas prezentno služiti redoma po tri leta, na Srbskem pa le po poldrugo do dve leti. Glasom proračuna bi morali imeti Srbi leta 1908. v prezentni službi 19.554 mož, imeli pa so jih v resnici le: pozimi 1907./08. okrog 7.000, poletu od 13.000 do 15.000, povprek 11.000 mož. V razmerju z avstrijskim stanjem za časa miru, po budžetu, bi morali imeti 23.000 mož. Avstrija ima vojakov prvega do desetega letnika, ki so se izvežbali po tri leta, starih 21 do 32 let, v prezentni službi in v 1. do 7. rezervnem letniku, okrog 864 tisoč. Kvantitativno (po dolžini vežbalne dobe) enako izvežbanih vojakov ima Srbija le 90.000 mož, ki pa imajo kvalitativno, z ozirom na kratko dobo vežbanja, le vrednost 45.000 mož naše vojske.

Iz tega sledi sledeče razmerje: Avstro-Ogrska v slučaju vojne 864.000 mož c. in kr. vojske (brez domobrancev), Srbija 90.000 mož, ki so pa napol slabše izvežbani. Ako Srbija pritegne vse, kar ima na razpolago, torej dva letnika stalne vojske, 8 letnikov rezerve, 6 letnikov drugega, 8 letnikov tretjega poziva in 8 letnikov črne vojske, torej vse sposobne moške od 18. do 50. leta, to se pravi 12 odstotkov vsega

prebivalstva, vdobi 324.000 mož. Avstro-Ogrska pa ima v slučaju splošne mobilizacije vojske, obeh deželnih bramb, nadomestne rezerve in za rabo orožja sposobnih črnovojnikov na razpolago 3.700.000 mož, to je 8 odstotkov prebivalstva. Če bi pa Srbija poklicala iz tretjega poziva in iz črne vojske le tisto moštvo, ki je zares za rabo, bi mogla postaviti na mejdan tudi le 8 odstotkov prebivalstva, skupaj 216.000 mož. Ako bi Avstrija vpoklicala tudi za orožje nezmožne črnovojnike, bi se povišalo njeno vojno stanje na 5.264.000 mož. En sam avstrijski armadni zbor, postavljen na vojno stanje in izpopolnjen s črno vojsko, presega vso srbsko armado 216.000 mož za 30.000 vojakov.

Moči so torej nerazmerno neenake, denarja pa Avstro-Ogrski za sedaj tudi ne primanjkuje. Saj ji ga stavi avstro-ogrška banka sama več milijard na razpolago. Gre se samo še za »imponderabilije«: za teren, ki ga naše vojaštvo ni vajeno, za navdušenost naroda, ki se spuša v boj za življenje in smrt, in za tujo pomoč, ki je svoj čas majhni Japonski pripomogla do zmage. Zanimivo je na vsak način, da dandanes nemški listi ne prikrivajo več težav, ki bi jih avstrijska armada imela v Srbiji in Črni gori, in da ne mislijo korakati čez Drino in Savo samo z vojaško godbo, kakor svoj čas v Bosno. Dal Bog, da jim obeh rek sploh ne bo treba prekorati!

dnem, dočim je za bližnjo bodočnost končana doba velikih blagajničnih preostankov. Brezpogojna dolžnost je torej vseh državnih faktorjev, da so varčni. Pa tudi izredne vojaške priprave provzročajo velike stroške, ki se pokrivajo iz tekočih dohodkov. Zato pa je nastala potreba, da te predumne vrnemo državnim blagajni. V ta namen je finančna uprava uporabila parlamentarno pooblastilo za državno posojilo v pokritje raznih investicij. Tudi ti izdatki so se doslej deloma pokrivali iz tekočih dohodkov. Na ta način so se izpraznile državne blagajne. Da se povrnejo predplačila in pokrijejo stroški za vojne priprave, je finančna uprava izdala za 220 milijonov na tri leta se glasečih državnih zakladnih zadolžnic. Proti načinu in uporabi tega posojila se od raznih strani oglašajo pomisleki. Proti tem pomislekom navaja baron Bienenrth sledeče: Vlada je temeljem raznih zakonov iz zadnjih let imela pravico v pokritje izdatkov za državne investicije izdati štiriodstotno državno rento. Z ozirom na neugodni denarni trg pa finančna uprava ni izdala rente, ampak tudi izredne izdatke pokrivala iz tekočih dohodkov in preostankov v blagajnah. Na ta način je doslej izplačanih že 80 milijonov kron in letos bi morala finančna uprava izdati vsaj za 100 milijonov rente. Namesto rente pa je finančno ministrstvo izdalo zakladne zadolžnice na tri leta in s tem je prihranilo 15 do 20 milijonov kron, ker je cena teh zadolžnic mnogo višja, nego državne rente. Kontrolna komisija državnih dolgov je temu pritrdila in priznala, da je vlada postopala pravilno in ustavno. Iz skupila bode finančna uprava najprvo državni blagajni povrnila za razne investicije izdanih 80 milijonov kron, ostali znesek pa uporabila v smislu sklepa državnega zbora.

Stvarno je ta transakcija utemeljena. Državne blagajne so bile v istini precej suhe, dočim so še leta 1906. blagajnični prebitki dosegli ogromno svoto 146 milijonov. Denarni trg je ravno sedaj za izdajo državne rente skrajno neugoden, vojne priprave pa so brez dvoma zahtevale mnogo milijonov. V formalnem oziru pa vlada ne more opravičiti svojega početja. Tega prepričanja sta tudi poslanca dr. pl. Fuchs in dr. Kaftan, ki sta kot člana kontrolne komisije glasovala proti izdaji zakladnih zadolžnic. Vlada je pač smela izdati za 65 milijonov zadolžnic temeljem zakonov z dne 6. sušca 1907. in 29. grudnia 1908., dalje 53.500.000 kron temeljem § 8. zakona z dne 11. junija 1901, nikakor pa ne nadaljnjih 100 milijonov temeljem zakonov z dne 18. julija 1905., 19. in 23. svečana 1907. in 30. grudnia 1907., ker ti zakoni izrecno govorijo le o renti.

Dalje tudi nihče natančno ne vé, koliko tega, za razne investicije določenega kapitala se je in se bode še uporabilo za vojaške potrebe, torej ne za namene, ki jih določa zakon. In končno, kar je v formalnem oziru poglavitna stvar, smemo in moramo vprašati: Zakaj pa vlada ni preje sklicala državnega zbora, da ji dovoli izdajo zakladnih zadolžnic? Zakaj vlada sedaj od parlamenta ne zahteva indennitete? Teh pomislekov nista izpodbijala in razpršila ne finančni minister dr. Bilinski, ne ministrski predsednik baron Bienenrth.

Seveda vladne stranke, ki se grejejo pri državnih jaslih, se niti ne zmenijo za te »formalnosti«. Z loparjem so udrihale po rokah dr. Steinwenderju in dr. Pergeltu, ki nista še ekselenci in vsak po svoje izražala pomisleke proti vladni »samovoljnosti«. Najbolj smešni pa so znani politiki, ki se dičijo kakor srake s pavovim perjem, zatiskajo obe očesi in se obračajo po sapi, kakor lesen petelin vrh strehe. Izgovarjajo se, da se včasih najhujša insubordinacija pred sovražnikom ne kaznuje s smrtjo, marveč plačuje z redom Marije Terezije. So in bodo na svetu — slinasti petolizci.

Pri tej priliki pa je baron Bienenrth govoril še o drugih finančnih načrtih, ne da bi jih naštel in pojasnil. Podržavljenje železnice zahteva od države novih milijonov, ki jih bode vlada iskala pri borznih spekulacijah. S podržavljenjem železnice pa je v tesni zvezi tarifna politika. Reforma državnih železnic je nujno potrebna. Sedanje razmere so naravnost škandalozne.

Baron Bienenrth pozivlja parlament, naj skupno z vlado izdela »dalekosežen, temeljito premišljen finančni načrt«. Kako si misli ta načrt, tega niti ne omeni. Varčnost sama ni še zadosten temelj za dalekosežen državno-finančen načrt. Naši finančni ministri tožijo vedno, da državni proračuni niso dovolj prožni in gibčni. Te tožbe pa niso bile opravičene, ker državni dohodki so skoraj vsako leto izkazovali velike presežke, ki ravno dokazujejo izdatno prožnost. Vendar pa je finančna uprava že za preteklo leto le umetno prikrila primanjkljaj. Sedaj zopet ogromni stroški za vojne priprave, odškodnina Turčiji za Bosno in Hercegovino, trajni izdatki socialnega zavarovanja itd., itd. Dr. Korytowski si je hotel pomagati iz zadrege z žganjem, dr. Bilinski nam obljublja reformo direktnih in indirektnih davkov. Naša želja je, da fin. minister ne išče krave v praznem hlevu...

Iz selške doline.

Kakor se bere iz dveh notic v »Slov. Narodu«, bi vladale v selški dolini sibirskie razmere. Tega so seveda krivi Prevci in Čoči. Kaj pa je bilo tako strašnega? Sneg je par dni ustavil cestni promet ob času, ko je itak vsled mraza pošla vožnja, ker niso mogli žagati. No, pa liberalni shod so morali preložiti. — Promet so ustavili snežni zameti v spodnjem koncu doline, jaz ne rečem, da bi se cesta ne bila mogla oprostiti, pa če pade krivda na cestne odbornike, potem so loški cestni odborniki tudi krivci. Ali sta samo Prevci in Čoči pri cestnem odboru? Saj imate vendar voditelja stranke, škofjeloškega notarja v cestnem odboru!

Deželna cesta se mora odkidati! Tako vpijejo! Prav! Jaz nimam nič zoper to, samo če je cestni načelnik, ki je cestni gospodar, s tem zadovoljen, če ima sredstva za to. Tisti, ki danes vpijejo cesto odkidat, bodo čez pol leta vpili naklade so previsoke.

Pomislite liberalni kričarji, da ste vi s svojo stranko ugonobili pod Šlibarjem cestno gospodarstvo. Cestni okraj škofjeloški ima nad 60.000 K dolga, za letos se je sklenilo pobirati 40 odstotkov naklade,

če se ne bode varčevalo pridemo drugo leto na 60 odstotkov. Če so moji volivci za to, da se naklade zvišajo, prav, jaz tudi ne bom oviral.

V Železnikih je precejšnje število delavcev brez dela. Če jim hoče cestni odbor s kidanjem snega dati delo, jaz bom gotovo zadnji, ki bi to oviral. Samo tukaj ima govoriti cestni odbor, ne pa orožniki in župan, to si mora cestni odbor za vselej prepovedati.

Seveda namen piscu notic v »Slov. Narodu«, ki ga poznam in sedim v svojih krčmi ali štacuni s svojim gerušem, je namen mene in Prevca napadati. Jaz se bom že branil, ker me itak zaradi cestnega odbora ne bo treba več napadati, Prevca pa mora braniti cestni odbor. Seveda bom pa porabil kot poslanec še prilžnost, da govorim o nekdanjem cestnem gospodarstvu, saj mislim, da na to pisec gre, da se urgirajo cestni računi.

Piscu pa rečem da ne piše resnice, ker piše, da je pred Čočom najgrja cesta, jaz sem pred šestimi dnevi dobil pismo, da so sneg zvozili s ceste.

Tudi v drugih krajih je sneg zapadel, promet oviral in škodo napravil, pri nas je pa največja škoda, da se nekaj sodov špirta ni moglo pripeljati v dolino, zato je menda piscu hudo; pa nikjer ni tako zabitih liberalcev, da bi to po časnikih čvekari, kot pri nas.

Ker pa kliče okrajno glavarstvo na pomoč, prav. Okrajno glavarstvo nima pri cesti nič opraviti, kakor orožniki ne. Ima pa bolj važno nalogo nadzirati gostilne, posebno žganjarne. Tu se pri nas prav nič ne zgodi, to vedo vsi ljudje. Če je kdo naznanjen, gleda okrajno glavarstvo da ga oprosti. Vse sobote in nedelje se toči žganje po nekaterih žganjarnah, pa je vse dobro. Žganje je naredilo pri nas veliko več škode kot sneg, in naj se torej žganje najprvo skida iz doline. Na delo!

Fr. Demšar.

Umor najlorskega redarskega poročnika Petrosina — delo »Črne roke«.

Italijanski izseljenci so si v Ameriki zasnovali tajno organizacijo z imenom »Mano nera« — Črna roka po vzorcu sile silske mafije. Ta organizacija deluje le med italijanskim prebivalstvom, zato se urojeni Amerikanci in drugi naseljenci ne zmenijo dosti za njo. Kakšne cilje pa zasleduje ta čedna družba? Nič drugega, ko moderno roparstvo, to je izsiljevanje. Sicer zve širši svet le o posebno »junaških« činih teh lopovov, kakor je n. pr. umor policijskega poročnika Petrosina, ki je bil eden najneizprosnejših zasledovalcev »Črne roke«; dosti je takih, ki sploh ne verujejo, da obstaja ta družba. Vendar pa je dognano, da ima »Črna roka« natančno izdelan načrt — nekaj davčen sistem, po katerem se ravna in neizprosno izterjava svoje davke. Zato ima nastavljen poseben član, ki redno obhodi vsa stanovanja italijanskih prebivalcev; stopivši v sobo napravijo neko gotovo znamenje in stanovalci vedo, koliko je ura bila. Brez obotavljanja dajo, kar jim je bilo že prej pismeno naznanjeno. V rudarskih okrajih

plačujejo italijanski delavci »Črni roki« redno gotove odstotke od svoje plače. Upreti se nihče ne upa, kdor pa to vendar stori, je zapisan smrti, ki ji ne odide, pa naj beži tudi iz kraja v kraj; tu ali tam ga zadene »Črna roka«. Terjajo je enkrat; kdor se pokori je varen pred drugimi zločinci in roparji, in to bolj, kakor bi ga varovala policija. Člana, ki bi si posebej na svojo roko izterjaval, kaznujejo s smrtjo. Istotako zapade neizprosni smrti izdajavec. Dohodki »Črne roke« znašajo letno šest milijonov dolarjev samo v New Yorku, torej pride 10 dolarjev na glavo vsakega prebivalca tamkajšnje italijanske kolonije. Od januarja do marca 1908. l. je bilo v New Yorku zaprtih 339 Italijanov radi nasilnih zločinov, med temi 227 članov »Črne roke«. In vendar je bilo samo 28 odstotkov teh zločincev zasačenih. V istih treh mesecih je Luigi Barzini zabeležil v New Yorku 11 dinamitnih atentatov, po katerih je bilo ubitih mnogo ljudi in razrušenih več hiš. Vsa hudodelstva se nemoteno dalje vrše, a Barzini jih ne zasleduje več, ker se mu je delovanje rojakov tako pristudilo, da noče ničesar več čuti o njih.

Proti tej strašni organizaciji je z vsemi močmi nastopal že gori omenjeni njujorški policijski poročnik Petrosino. Vse svoje sile je vporabil samo v to, da bi zatrl »Črno roko«. A kaj je mogel storiti proti taki stoglavni hidri sam s svojimi 40 redarji? Marsikaterega lopova je sicer zgrabil s svojimi železnimi rokami in ga tiral v zaslužen kazni; pri zasledovanju ni poznal strahu, dasi je vedel da njegovo življenje niti trenutke ni varno pred »Črno roko«. Prestal je mnogo hudih bojev in je bil nešteto ranjen. Toda kaj je pomagala vsa njegova gorečnost in neustrašenost, če mu pa občinstvo ni hotelo iti na roko in je molčalo o roparjih kakor grob. Zato tudi ni nikoli s tolikim ogorčenjem govoril o »Črni roki« kakor o »ovcah« — t. j. strahopetnem občinstvu, ki lopove prikriva in zakriva njih zločinstva kolikor le more. Ljudje pač raje izgube denar, kakor življenje. Tudi ameriška policija je iz političnih vzrokov neoprabna, težavno so razmere vsled pisanosti prebivalstva mest in vednega preseljevanja in priseljevanja; zasledovanje pa ovirajo zlasti tudi tamošnji zakoni, ki zabranjujejo aretacije brez materijelnih dokazov krivde. Tako je »Črna roka« skoro neomejena vladarica, in bo sedaj še z večjo nesramnostjo nastopala, ko se ji je posrečilo spraviti s sveta svojega najhujšega zasledovalca Petrosina. Nahajal se je v Palermu, kamor je zasledoval neke zločince in tam so ga umorili. Ustreljen je bil zvečer, ko se je mimo Garibaldijevega parka vračal v hotel. Italija bi storila prav, da napove vojno mafiji in njeni vredni hčerki »Črni roki« in tako izreže iz svojega telesa grdo kužno bulo, vsled katere se mora ves civilizirani svet ogibati in bati italijanske krvi.

Noolce iz Orijento.

Iz Aleksandrije se nam poroča: Med razkolniki grške in arabske narodnosti se je pojavil silovit razkol po vsej Palestini in posebno še v Jeruzalemu. V Jeruzalemu je bilo nekaj dni pravo

Boltatu Pepe.

»Oho, Pepe; ti s pa dons grozn štolic, še na pugledaš me ne! Kam ja pa mahaš tku hitr?« me je ugovuru u sebotu gspud dohtar Taučar in me pu ramputaplou, ke me je u Šternalet

duhitu.

»Nej m na zamerja, gspud dohtar, jest jh res nisem vidu, tku sm bju zaveran u tistele gspude, ke maja tega kape, kokr ja je mou ta star Grabluc, ke je soje cajte lahterne pu mest pržigu. Kua sa pa tu za en ldi? A sa murde kašn suldati?«

»Kaj še! Tu je unifurm ud športnga kluba. Kaj na puznaš teh gspudu?«

»Mal znan sa se m res zdel, ampak te kape jh tku pretaušaja, de res na vem, a sa ta prau al ne. Men se zdi, da sm ungala ta čukatga gspuda večkat narajmu, ke je pu ush štereh lezu pu snege na Rožn-

poi in se pol spet dol prvalu na traunk, pa na vem če se na motm. Tist je nosu punavad mesarska jopca in bela šlofhauba na glau.«

»Je že ta prau! Pugruntu s ga! Ja, kam pa prou za prou greš? Jest b rad neki iz taba guvuru med šterem učmi,« je reku gspud dohtar Taučar in me putegnu h seb za rukau.

»Kar kela za Radeckata stupiva, pa naj na u nobeden šlišu, če maja res kej tku skritga na src.«

In stupila sma zad za Radeckata.

Ke sma pršla enkat Radeckat za hrbet, se je gspud dohtar Taučar previdn na vse strani ubrnu, de b vidu, če kdu na ušesa uleče in ke se je prepriču, de ni družga bliz kokr en fjakarsk koj in de še tist spi, me je prju za knof pr sukn in m začeu na putih prpoudvat:

»Pepe, dej m roka, de tula med nama ustane, kar t um povedu zdela!« In ke sm mu roka pumulu, je nadalvou: »Pepe, ti veš, de sm jest dobr narudnak in pu vrh tega tud še podžepan zdej en cajt in pa predsednk ta »Narodne tiskarne« in »Sluvskega Naruda«, pr kerem mam pa tulka za guvort, ket špansk kral pr iblan-skm rotuže. Tist tud veš, de s hodem še ta nar rajš h »Rož« duša prvezat, kedr m ja leberalne skrbi preveč razrukumauhaja. Pol tud veš, de ma pr »Rož« štarija ta nar hujš Sluvene Rohrmannu Fiki. Ti tu use veš; sam tega pa na veš, de ma ta hud Sluvene Rohrmannu Fiki u soi štari pr »Rož« nemšk - sluvske špajskarte.«

»Oho, tu je pa škandal! Tu ga morja pa prec u ta »Sluvske Narode« vornk

speglat, de u pounu in de u mou zadost.«

»Viš, glih za tu se gre tle! Jest be ga že zdauin speglu, pa kokr sm reku: pr »Sluvske Narude« nimam holt nč za guvort in gspud Mulavrh je pa tega mnejna, de morma naše ldi, ke z nam ulečeja in za nas ageteraja, prgmah pestet, nej pučneja kar čja, de se jm na zamerma. Jest sem že ene dvakat gspud Mulavrh pudrezu, de nej čez tu kašna blekne, pa use zastojn. Kedr sm mu kej reku naj mama za use ena mera, ne za reune birte druga, ket za Fikita, je pa hitr kašnga družga pupeglu, de je tku cela reč zapan-tlou. Men pa tu vest na dupuša, de b te špajskarte še douh gledu; de b pa Rohrmannumu Fiket jest u ksiht kej reku, m pa tud na kaže, ke sma prijatla. U »Sluvske Narude« b blu tu še ta nar bulš spraut na talar, kokr s m ti nasvetvu, in je res, ke se pol saj lohka zguvarjama edn na družga; de nč na vema ud tega, kokr se pu navad zguvarjama tku, de je nazadne zmeri uržah tist, ke »Narud« ukul raznaša, pa kokr prauim: iz »Sluvske Narudam« ni nč. Zatu pa mislm, de b blu ta nar bulš, če b ti tkula enkat u »Sluven-ce« Rohrmannumu Fiket tula mal pud nus dau; seveda Buhubar, de b preke kermo zinu, de sm te jest nakafu; jest na maram, de b bla kašna zamerla!«

»Je že dobr, jest mu um že puvedu, kar mu gre. Al, veja kaj, gspud dohtar: mal čudn se m pa tud zdi, de se tku bujeja Rohrmannumu Fikete zamert.«

»Ja, je že tku, Pepe! Veš, usake štim-ce je škoda, če ja zgebema zdej, ke sma že tku pr konc.

»Aha, že zastopm.«

»No, pol je pa dobr. Pa nared tku, kokr veš, de u prou. Pa zdrau ustan! Jest morm hitr naprej, mam ena gvišna pot.«

»Nej, nej še mal putrpeja gspud dohtar. Jest mam tud še en uprašajne na nj. Kuku pa je tu, de sa uni ratal podžepan?«

»No, sej vendr men tu nar bl gepira, ke sm že edn ta nar bl starih ubčnškh svetniku u Iblan. Kaj s mislu de uma Franketata zvulil za podžepana?«

»Tist glih ne. Franketa je scer use časti uredn mož, ampak jest mislem, de b za podžepana pasu ta nar bl še Mali.«

»Za kua pa glih Mali? Sej mama družgeh zadost.«

»Pa glih Mali b ta nar bl pasu za podžepan zatu, ke je žepan Ivan Veliki, b mogu bl podžepan na usaka viža Franzl Majl, če čte, de b bla kašna vornga pr občin.«

»Pena, Pepe; ti s zmeri špasn ket kašn meskont, zatu t pa ni za zamert in je usak naumn, ker nate jeza kuha, če mu kašna taka puveš, de ga pušegače.«

»Špasn gor al dol; men je tud use glih, če m ker zamer al pa ne. Sej je gspud dohtar Žerjou tud špasn, še desetkat bl špasn, kokr iz sojem kršanstvam na shodeh voda dela, pa mu je tud use glih, če mu ker zamer al pa ne. On holt ugajna soje špase, pa na gleda na tu, kuku jh ldi gor uzameja; zatu pa ud špasu kar moučima. Jest sm špasn, kedr čm bt špasn, leberalci ste pa špasn tud tekat, ke b bli rad ta nar bl modr. Adija, gspud dohtar.«

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

obsedno stanje. Tekla je tudi kri. Tri osebe so bile usmrčene, mnogo pa ranjenih. Vzrok: razkolni Arabci, dasi v ogromni večini, so bili brez vseh pravic, razkolni Heleni pa so vse imeli v rokah. Turški parlament je odposlal komisijo v Jeruzalem, da uredi zadevo. Zmaga je, kakor se javlja, na strani razkolnih Arabcev.

V Kahiri bo dne 18. t. m. slovesno posvečena nova cerkev sv. Jožefa.

Te dni je stalno zapustil Aleksandrijo, da se nastani v Trstu, za našo šolo velezaslužni odvetnik dr. vitez Fil. Wolff. Takoj spočetka šolskega društva je bil izvoljen za tajnika in kot tak je delal ogromno do svojega odhoda. V največje veselje mu je bila nova zmaga za našo šolo pridobljena ravno pred njegovim odhodom. Šola je dobila zagotovilo, da bo vztrajala vzlic vsem težkočam. In za vse to je delal dični g. odvetnik nesebično in veliko. Njegovi prijatelji, ki dobro vemo kje in kake sovražnike je imel tu, mu kličemo: Čvrsto si delal za domovino v tujini. Tvoja ime ne bo pozabljeno v zgodovini naše šole. Bodi istotako plodonosno Tvoje delovanje v Trstu za drago domovino, katero ljubiš tako iskreno!

P. Benigen.

Balkanski oblaki se zgoščujejo.

Zopet moramo, žalibog, zabeležiti, da se je mednarodni položaj poostiril. Glede Srbije se zadnje ure ni nič spremnilo. Pač pa sta Anglija in Rusija odgovorili na avstro - ogrsko noto glede sporazuma s Turčijo zaradi Bosne. Besedilo angleškega odgovora še ni znano. Toliko pa se že čuje, da je angleška nota povoljna. Anglija je vzela z zadovoljstvom na znanje, da sta se monarhija in Turčija pobotali ter izražala upanje, da se zdaj snide evropska konferenca, seveda še le potem, ko se bodo velesile domenile o vseh vprašanjih, ki se jih ima konferenci predložiti. Avstro - Ogrska da se tudi v slučaju konference od angleške strani nima bati nobenega presenečenja, ker bi se na konferenci gospodarske zadeve in aneksijsko vprašanje ne obravnavalo. Podoben smisel bodo baje imeli tudi odgovori ostalih signatarnih velesil. S te strani oreh ni nobenega poslabšanja. Saj svoj čas tudi naša vlada načeloma pod enakimi pogoji ni bila proti sklicanju konference. Povsem drugače pa je z

Rusko noto.

Ruska nota je kratka in osorna. Sklicuje se na rusko okrožnico z dne 12. decembra 1908., ki je ustanovila, da neposredni sporazum med Avstro - Ogrsko in Turčijo ne izključuje potrebe, da je bosensko - hercegovsko vprašanje predložiti konferenci velesil, ki so podpisale berlinsko pogodbo. Ruska vlada je torej pripravljena, da se zdaj sporazume z Avstro - Ogrsko in ostalimi velesilami glede sklicanja konference, ki se bo imela posvetovati o bosensko - hercegovskem vprašanju in o drugih točkah vsporeda, ki ga bodo velesile odobrile.

Da se vsa teža tega ruskega odgovora razume, se spomnimo, da je Izvolskij v cirkularni depeši, na katero se zdaj sklicuje med drugim rekel, da se konferenca ne bo imela omejiti le na to, da bi odpravila § 25. berlinske pogodbe, ampak da bo morala izdelati nove določbe, ki bodo natančno ustanovile novi položaj Bosne in Hercegovine. Rusija se je bila torej v oni noti postavila popolnoma na stališče Srbije, ki zahteva za anektirani deželi avtonomijo. Izvolskij je sicer pozneje v oigled dokazov o starih pogodbah, na katere ga je Aerenthal spomnil, moral v dumi priznati, da so taki rusko - avstrijski dogovori glede Bosne in Hercegovine obstajali, ter je popustil svoje pretirano stališče. Sedaj pa je, kakor se vidi, zopet zajahal starega šarca in hoče bosensko vprašanje na konferenci porabiti v to, da bi dosegel dalekosežnih izprememb v dejanskem posestnem stanju na korist Srbije in Črnogore oziroma v prilog ruskemu vplivu na Bakanu.

Kaj pravi naša vlada k ruski noti?

»Frankf. Zeitg.«, poroča v tem oziru iz Pariza kratko, a jasno: Avstrijska vlada je izjavila, da je pripravljena vdeležiti se konference pod sledečimi pogoji: Vprašanje o priznanju samostanosti Bolgarije in vprašanje o aneksiji nima na konferenci mesta. Nadalje odklanja Avstrija na konferenci vsak razgovor o gospodarskih vprašanjih in o donavsko - adrijski železnici. — Nemčija in Turčija sta že izjavili, da sta v tem oziru z Avstro - Ogrsko solidarni. Konferenca je torej mo-

žna, pa ne taka, kakoršno hoče imeti Izvolskij. Pred par dnevi je naš veleposlanik v Carigradu mejni grof Pallavicini izjavil dopisniku rimskega »Corriere d'Italia«, da za Avstro - Ogrsko vlado dve vprašanji sploh ne eksistirata, namreč bosensko - hercegovsko in srbsko vprašanje ne. Srbija nima pri vsej stvari ničesar iskati, glede Bosne je beseda že izgovorjena in pogodba sklenjena. Kakor se vidi, je govoril docela v smislu naše vlade.

Ali hoče Rusija iti do skrajnosti?

Mnenja so različna. Na vsak način je ruski odgovor sumljiv. Rusija zastopa srbsko stališče, ki je za našo vlado nesprejemljivo, in podpira s tem nevarno igro, ki se je v njo podala Srbija. Drugi pa pravijo, da je na Ruskem sičer močna struja, ki bi hotela komaj okrevajočo Rusijo spraviti v nove bojne zapletke, da pa vodilni ruski krogi ne puste, da bi vseslovansko navdušenje Homjakova in Spiridoviča zanetilo evropski, morda celo svetovni požar. Rusija da se ne bo vmešavala aktivno v avstro - srbski spor in da tudi ne mara več posredovati. Upajmo, da bo tako.

Velesile ne bodo posredovale v Belgradu.

Na Dunaju so mnenja, da je neverjetno, da bi velesile še hotele v Belgradu posredovati. Francija tega brez zaveznice Rusije itak ne more. Drugi zopet pravijo, da bi za intervencijo bila priložnost, ko izroči grof Forgach začetkom prihodnjega tedna srbski vladi noto, ki bo sicer ne po obliki, pač pa po vsebini — ultimatum.

Ako bi Srbija tudi na ta zadnji opomin nepovoljno odgovorila, ji monarhija napove vojno.

IZ BOSNE.

Dunajski »Deutsches Volksblatt« z dne 17. t. m. poroča sledeče: V Sarajevu so koncem februarja v treh dneh v največji naglici napravili sedem železniških prog od kolodvora k vojaškemu skladišču. — Nekaj dni že ima poveljstvo XV. zbora takozvani vojni zaklad — mobilizacijsko dotacijo — 14 milijonov kron, v rokah. — Pri Zvorniku je naša patrulja prijela srbskega kmeta, ki je Srbom čez Drino s pomočjo svetilnice in čepice, s katero je luč v presledkih zakrival, brzojavil v Morseevih znamenjih besede: Danes se ne zgodi nič, ampak jutri. — VII. zbor (Temesvar) je zavzel — na mirovno stališče — postojanke ob meji. — Sarajevu so pozimi civilni delavci pod vodstvom pionirskih častnikov močno in sicer permanentno utrdili. Žalibog ni mesto obdano z nasipi in rovi. — V Višegradu so prijeli srbskega fotografa, ki je imel pri sebi veliko množino ciankalija, s katerim je men- da hotel zastrupiti kak vodnjak. Trdnjavsko poveljništvo ga je izpustilo.

Odhod prostovoljcev na Drino.

Belgrad, 18. marca. Danes je odkorak bataljon (600) prostovoljcev v Obrenovac ob Drini. Vodje so nekateri aktivni in rezervni častniki; prostovoljci so v popolni vojni oborožbi. Ljudstvo je odhajajočemu bataljonu priredilo burne ovacije, prestolonaslednik Jurij pa mu je po svojem prvem pobočniku sporočil iskrene pozdrave in želje za srečen uspeh.

Srbija in Bolgarija.

Belgrad, 18. marca. Ker se dr. Milojeviću ni posrečilo izposlovati v Sofiji točnega odgovora na srbsko prošnjo, da bi smeli ruski prostovoljci preko Bolgarije v Srbijo in da bi Bolgarija zagotovila varnost za slučaj, da bi Srbija vse svoje posadke z bolgarske meje potegnila v notranjost dežele, je zunanji minister dr. Milovanović brzojavno poklical dolgoletnega sofijskega poslanika Simiča, ki se iz zdravstvenih razlogov nahaja v Švici. Upajo, da Simič s srbsko prošnjo uspe pri bolgarski vladi, ker je znan kot zvest zagovornik bolgarsko - srbskega prijateljstva. Bolgarska vlada bo v tem slučaju zahtevala, da Srbija spremeni svojo makedonsko politiko, ki se je doslej v prvi vrsti obračala proti Bolgariji.

Koliko časa bi trajala vojna?

V dunajskih vojaških krogih računajo s tem, da bi operacije trajale dalj časa. Že premaganje naravnih ovir, Donave in Save, bo zahtevalo precejšno dobo. Napredovanje po slabih cestah in ob razdr- tih železnicah bo zvezano z dolgo etapno črto. Preskrbovanje z živežem v deželi sami je izključeno. Dovažanje bo moralo biti z ozirom na sovražno prebivalstvo dobro zavarovano. Vse te okoliščine, brez ozira na sovražnikove čete, bodo že same povzročile, da bo se naša vojska mogla le počasi pomikati naprej. Na vsak način ne smemo biti optimisti.

Turški glas o Rusiji.

»Osm. Lloyd« piše, da je Rusija še vselej motila mir in da ima gotovo tudi v srbski zmedi svoje prste vmes. Javno Sr- bijo svari in opominja, na tistem pa jo huj- ska. Izvolskij igra nevarno igro. V slučaju vojne z Avstrijo bi Rusije nihče ne pod- piral. Romuni naj ne pozabijo, da so v nagrado za Plevno izgubili Besarabijo. Na Izvolskega bo padla odgovornost, ako za- peljani Srbi izzovejo vojno.

Turčija v Sandžaku pripravljena. — Srbi.

Berolinski »Tageblatt« poroča iz Carigrada: V Sandžaku je za varstvo turške lastnine vse pripravljeno. 60.000 albanske milice, oborožene za vojno, čaka povelja. Albanci so mnogo bolj jezni na Srbe, nego so bili svoj čas na Avstrijce. Aretirali so dva vojvodi četašev, ki sta imela pri sebi več kilogramov dinamita.

S srbske strani pa se poroča, da vlad- oborožuje srbske kmete ob novopazar- ski meji z dinamitnimi bombami. Tudi ru- ski prostovoljci vdero v Sandžak in se potem združijo s Črnogorci. Srbski vojni svet je sklenil, da pošlje na sandžasko in bosensko mejo 10.000 mož redne vojske in četašev, kjer se naj združijo s črnogor- skimi četami. Včeraj je odšel bataljon pro- stovoljcev, 600 mož, iz Belgrada proti Obrenovcu na Drino. Glavno taborišče band bo v Prištini, odkoder bodo pohajali proti Mitrovici. Tem četašem se pridruži 2000 prostovoljcev. Vsi pa imajo nalogo, da vdero v Bosno.

Turčija prepovedala prevoz vojnega materiala.

Najnovejši ukaz vlade je prepovedal nadaljni prevoz srbskega vojnega gradi- va. Kar ga hranijo v municijem skladi- šču v Sejinliku pri Solunu, ostane tam, dokler ne bo srbsko - avstrijski spor rešen. Porta pripravlja vpoklicanje rezervistov v kosovskem vilajetu.

Na drugi strani pa je baje Bolgarija na pritisk Rusije dovolila prevoz orožja, streliva in konjev iz Burgasa in Varne v Srbijo.

Koliko ruskih prostovoljcev je v Srbiji?

Zemlja, 18. marca. Uradna »Samop- uprava« piše, da je doslej prišlo v Srbijo 60 ruskih prostovoljcev. Srbski in in- zemski listi so torej strahovito pretiravali, ker so poročali o stotinah in tisočih ruskih prostovoljcev. Glede vojnega materiala, ki ga je baje dala Rusija Srbiji na razpo- lago, velja isto.

Neverjetna vest.

Pariz, 18. marca. »Liberté« poroča z Dunaja, da hoče monarhija za sedaj za- sestiti le Belgrad in da je v to svrhu že vse pripravljeno. Velesile bodo presenečene in se zedinijo glede intervencije šele, ko bo že Avstro - Ogrska od Srbije vse do- segla, kar hoče. Zasedenje Belgrada se ima izvršiti prve dni prihodnjega tedna. Pretveza bo kak spopad na meji. — Ne- verjetna je tudi vest, da hoče Srbija glav- no akcijo združiti ob Drini, donavsko- savsko črto pa prepustiti Avstrijcem.

Vtis ruske note v Berolinu.

Berolin, 18. marca. Ruski odgo- vor Avstriji na naznanilo o podpisu zapi- snika s Turčijo, je tu napravil jako neugo- den vtis. Na merodajnem mestu se zatr- juje, da je konferenca, na kateri bi se raz- pravljalo o bosansko - hercegovskem vpra- šanju — kakor pravi ruska nota — izklju- čena. Edino, kar morejo Avstro - Ogrska, Nemčija in Turčija v tem oziru Rusiji pri- znati, je konferenca, ki bi avstro - turški sporazum ratificirala. Debata o tem pa bi morala biti brezpogojno izključena.

Prestolonaslednik in vojni minister ob Drini.

London, 18. marca. Glasom poro- čil iz Belgrada sta imela danes odpoto- vati k Drini prestolonaslednik Jurij in vojni minister Živković. V vojnem minist- rstvu izjavljajo, da se gre le za inšpekcijo tamkajšnjih vojaških čet.

Srbija odlikuje časnike.

Belgrad, 18. marca. Kralj je po- delil 26 inozemskim časnika, ki so si pridobili zaslug za srbsko stvar, visoke redove. Med odlikovanci so švedski kapi- tan Boj, ruski knez Admiralski, šest Fran- cozov, dva Švicarja in en Turek.

Vseslovanska spomenica parlamentom.

Peterburg, 18. marca. Vodja ka- detov, Rodičev, ni hotel podpisati spome- nice, ki jo je Homjakov sestavil za ev- ropske parlamente. Spomenica mrgoli so- vražnih napadov na Avstrijo.

Avstro - ogrski državljani zapuščajo Srbijo.

Berolin, 18. marca. Vsled nevar- nega položaja so avstro - ogrski podaniki v Nišu in Kragujevcu sklenili, da zapuste Srbijo. Srbska vlada je vsem avstro -

skim državljanom zagotovila popolno varstvo.

Amnestija vojaških beguncev v Srbiji.

Belgrad, 18. marca. Kljub amne- stiji so se povrnil v Srbijo le maloštevilni vojaški begunci. Navdušenje za vojno pa zlasti v mestih Belgrad, Niš in Kragujevac neprestano raste. Netijo ga zlasti dijaki, ki prireajo shode, na katerih se zahteva od vlade vojno.

Načrt za delovanje vstaških čet v slučaju vojne.

Zemlja, 18. marca. Odbor za na- rodno obrambo je v sporazumu z vojnim ministrom Živkovićem odredil, da se po- dado vojvodi Grigor, Dovesensky, Apo- stolov, Tabanović in še pet drugih četaš- kih vodij v Prištino v Stari Srbiji.

Koncentracija srbskih čet.

Belgrad, 18. marca. Vojna uprava je pričela koncentrirati podrinsko arma- do. 20 bataljonov je že formiranih in raz- postavljenih na trikotu med Savo in Dri- no. Obrambo južnozpadne Srbije, od Zvornika proti jugu, prepuste večinoma četašem, ki jim poveljujejo izvoljeni voi- vode. Užiška cesta je na mnogih mestih podminirana. Zda sestavljajo nove arti- lerijske formacije in oddelke s strojnimi puškami. Konjev še vedno nimajo dovolj. Željno pričakujejo pošiljatve konj iz Ru- sije. Vrhovno poveljništvo nad podrinsko armado izroče baje generalu Sofaroviću.

Državni zbor.

Dunaj, 17. marca.

Vojaški novinci. — Pot vtisom zunanjega položaja. — »Narodna« zveza« glasuje za novince. — Četi bodo branili monarhijo.

Začetkom današnje seje se je po zbornici raznesla vest, da je sedem vojnih korov pripravljenih za vse slučaje in da sta mobilizovana vojna kora v Sarajevu in Zadru. Z Dunaja odrine mnogo tisoč rez- zervnikov k svojim polkom v Bosno in Hercegovino. Trenotki so torej resni, ko mir visi na niti, ko sta v nevarnosti živ- ljenje in imetje stotisočih družin. Pod vtiskom teh poročil vrši se današnja raz- prava. Danes ne smemo in ne moremo vprašati, ali imamo zaupanje do vlade, marveč vprašanje je, ali naša dr- žava potrebuje vojaških no- vincev. Mi v tem resnem trenutku tudi ne moremo reševati vprašanja, ali je mo- ralo priti do mobilizacije, ali niso bili mor- da ugodni trenotki, ko je bilo mogoče po- gasiti ogenj srbskih guslarjev in zaprečiti intrige ruske vlade. Storila je v jeseni na- pake naša diplomacija, ruski vladni krogi pa se zadnje tedne javno igrajo z ognjem. Zgodovina glasno govori, da je ruska vladna politika le ruska in ne slovanska in da na Balkanu s svojo protekcijo vzdržuje le straže proti Av- striji. Ravno tako žalostna resnica pa je, da si avstrijska diplomacija s svojo odur- nostjo na Balkanu ni pridobila niti enega prijatelja. Toda, kakor re- čeno, danes je v ospredju vprašanje, ali naj naša država čaka morda trenutka, ko srbske čete prestopijo Drino in Donavo? Z ozirom na to je danes sklenila »Narodna zveza« jugoslovanskih poslancev, da gla- suje za vojaške novince. Govornik »Na- rodne zveze« bode izjavil v drugem bran- ju, da dovolijo vojaške novince državi ne glede na opozicijsko stališče nasproti vladi.

Poslanec Udržal je danes nadalje- val svoj govor in naglašal, da smo zaga- zili v nevaren položaj vsled tesne zveze z Nemčijo, ki išče svoje koristi na Balkanu. Zato smo v zagati in obkroženi od neprijateljev. Češki narod pa stoji na straži na severu in bode tudi storil svojo dolžnost v obrambo po večini slovanske Avstrije. (Živahno pritrdjevanje.)

Poslanec dr. Kramar naglašal, da je Avstrija postavljena pred vojsko, ker jo Evropa smatra kot prednjo stražo Nem- čije. Tudi merodajne osebe v Turčiji so protivne nemškim težnjam, zato raste vpliv Rusije in Anglije. Ko bi bila Avstrija pravična slovanskim narodom, pridobila bi sibi la zaupanjeslovanskih narodov na Balkanu in tudi Rusija bi se bila sprijaznila z aneksijo Bosne in Hercegovine. Končno se je go- vornik baval z večerajšnjim govorom ha- rona Bienertha o notranji politiki.

Klofač je prečital svoj lanski govor v novi izdaji, bivši minister dr. Gess- mann pa je navajal razloge za vojaške novince iz znanega članka v listu »Österr. Rundschau«.

Rusinski poslanec baron Wasilko je ponavljal stare rusinske pritožbe proti Poljakom. Mož pa je pokazal veliko ne- razumevanje avstrijskih razmer, ko je blagro-

val Slovence, ki po njegovi trditvi uživajo že vse narodne in politične pravice v državi. Tako govori »voditelj« rusinskega naroda, ki niti zmožen ni rusinskega jezika. Rusinski poslanci zahtevajo pomoči od slovanskih strank, glasujejo pa dosledno z Nemci tudi proti slovanskim težnjam.

Grof D z i e d u s z y c k i je modroval o vzrokih vojne, ki preti naši državi. Obsojal je kot Poljak rusko diplomacijo, ki hujša Srbe na vojsko proti Avstriji zaradi Bosne. Ako Rusi v istini čislajo svobodo manjših narodov, naj to pokažejo z lepim vzgledom v svoji državi nasproti Poljakom.

V istem smislu, samo z ognjem in mečem proti ruski politiki, je govoril poljski socialni demokrat D a s z y n s k i. Plaval je zopet v krvi, kakor vedno, ker izgubi vajeti svojega jezika. Tudi kot socialni demokrat bi Daszynski dovolil Avstriji tudi dva milijona vojakov, ko bi šli v boj, v boj proti Rusiji. Sicer pa podpisemo njegova izvajanja glede na balkanske razmere.

Zadnji govornik je bil Bielo h l a v e k, ki je kloubasal, kar mu je ravno padlo na misel in jezik. Vzbujal je mnogo smeha, ko se je trkal na svoja »nemška« prsa. Choc in Kolina sta mu klicala: Vaš oče se mora v grobu obrniti! Predsednik, pokličite ga k redu, ker žali spomin svojega očeta. S tem je bilo prvo branje brambene predloge končano. Vsiljivi Marckhl je kvasil v stvarnem popravku o ljubljanskih dogodkih. Mož je kot stara ženica, ki hoče vedno imeti zadnjo besedo.

Jutri zborujejo razni odseki. V petek pride na vrsto ali drugo branje brambene predloge ali podražavljenje železnic. Obe predlogi morate do 24. t. m. priti v gosposko zbornico, da morete biti uveljavljeni do 1. aprila.

Tudi socialni demokrati za hitro rešitev rekrutne predloge.

Dr. Adler je v seji načelnikov izjavil, da socialni demokrati hitro rešitvi rekrutnega zakona ne bodo delali nobenih težav.

Dnevne novice.

+ **Zborovalna svoboda.** Dr. Krek je vložil v državnem zboru interpelacijo na ministra notranjih reči o čudnem postopanju radoljškega okrajnega glavarstva, ki je glede na naznanjevanje političnih shodov začelo s popolnoma novimi manirami. Glavarstvo je namreč zahtevalo, da mora Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani naznaniti za društen shod tudi dnevni red, dasi postava odločno naglašala, da je društvo zavezano, prijaviti čas in kraj društvenega shoda ter ali je javen, ne pa tudi dnevnega reda.

+ **Se en kandidat vipavskih liberalcev.** Napredna stranka v Vipavi je v nedeljo, 14. marca, sklicala shod, na katerem se je mizar Ivan Bukovič proglasil za kandidata obrtnikov. Med 120 navzočimi smo opazili skoro vso trško inteligenco. Za smeh so skrbeli razni govorniki, zlasti kandidat Ivan Bukovič, ki je med drugim pripovedoval, da se mora Vipava uravnati, ker žena vedno kriči za njim, da naj pazi, da ne bo padel v vodo. Smeha je bilo mnogo. Največ dobička od tega shoda pa je imel župan Petrovič, ki je ob tej priliki stočil nad en hektoliter vina. Sliši se, da se bo predstavil kandidat Bukovič v spremstvu s Kobalom, vulgo dohtar Bleiweisom, tudi Idrji.

× **Končni uspeh liberalnega shoda v Cerknici.** G. Ernest Šerko, sin župana cerkniškega, podal je po dr. Peganu odvetniku v Ljubljani sledečo: **Izjavo:** Podpisani Ernest Šerko, sem na javnem shodu v Cerknici, dne 28. svečana t. l. glasno zaklical, da je gospod Ivan Lavrič, trgovec v Cerknici kriv, da se je krma iz pomožne akcije v naši občini krivično razdelila, oziroma razdeljevala tako, da so krmo dobili razni posestniki, ki niso potrebni, med tem ko na revnejše in potrebnejše ni nič prišlo. **Izjavljam s tem, da za to dožitev g. Lavriča nimam nikakega poverja, da sem se pri dotičnem klicanju le prenačil ter svoj korak s tem obžalujem.** Cerknica, dne 5. sušca 1909. — Ernest Šerko, l. r.

+ **Za »Ljudski sklad«** so darovali: Anton Oblak, župnik, Št. Lorenc, 72 K; Rajko Marenčič, trgovec, Kranj, 60 K; Štefan Rihar, župnik, Planina, 30 K; Ljudska hranilnica in posojilnica v Škofji Loki, 25 K; Ivan Zupan, župnik, Hrenovce, 20 K; Jernej Pavlin, kaplan, Cerknica, 20 K; Matevž Kozelj, kaplan, Vel. Lašče, 20 K; Nikolaj Križaj, župnik, Cusiše, 12 K; Janez Molj, župnik, Sostro, 10 K; Franc Maček, posestnik, Dol. Logatec, 10 K.

+ **Škofjeloškimi liberalcem.** G. drž. poslanec J. D e m š a r nam piše z Dunaja sledeče: Slavno uredništvo! Dobil sem

danes iz Škofje Loke od liberalcev sledečo brzojavko: »Pridite hitro cesto pogledat, voziti nevarno. Vaši volivci.« Z ozirom na to blagovolite priobčiti sledeče: »Liberalcem iz škofjeloške okolice! Na vašo brzojavko, ki slove: Pridite hitro cesto pogledat, voziti nevarno, vam rečem: Jaz nisem kriv ne letošnjega snega, pa tudi ne dolgov, ki ste jih naredili pri vašem cestnem gospodarstvu. Ker sam ne morem priti, vam svetujem: vzemite liberalci lopate in pojdite sneg kidat, bodele vsaj enkrat nekaj naredili za selško dolino. Vam vedno s svetom pomagati pripravljeni Čoč.«

+ **Čudeži.** Na slabo obiskanem shodu liberalnih uradnikov v Škofji Loki je tudi dr. Triler našel svojo izgubljeno vero in obračal oči proti nebu, češ, »cesarju, kar je cesarjevega, Bogu pa, kar je božjega!« Mi smo poštna stranka in vere ne bomo nobenemu vzeli. Duhovnika spoštujemo v cerkvi kot duhovnika, ko pa pride na shod, ga smatramo kakor vsakega drugega državljanca, nič več in nič manj.« Čisto, kar tudi mi trdimo! Slabo mora biti za stranko, če se majo taki stebri kakor dr. Triler, ki je vendar mož stare garde, pa zdaj po deželi nastopa kot patriot iz katoličan nesumljive vrednosti. Na nekaj pa je mož očitvidno pozabil — kako je namreč ne dolgo temu v »Sloveniji« pisal članke, kako Cerkev preganjati, ji vse premoženje konfiscirati in duhovnike izpred oltarjev pregnati, kakor so storili na Francoskem. Takrat dr. Triler ni vedel zato, da je treba »Bogu dati, kar je njegovega« in »duhovnike v cerkvi spoštovati!« ... Silno komično je torej videti zdaj notoričnega pobijavca »klerikalnega zmaja«, kako pada pred Cerkvijo na kolena in obljublja, da odloži svoj meč. Pa ni čudno, ko se je tako hudo skrhal ...

+ **Volilni shodi na Koroškem.** Dnq 18. marca v Rokodelskem domu v Celovcu za Celovec in okolico točno ob 12. uri popoldne. — 19. marca na Jožefovo; v Želilah (Grafenauer), v Libeličah dopoldne (dr. Brejc-Podgorc), Šmihel pri Pliberku dopoldne (deželni odbornik Evgen Jarc iz Ljubljane-Smodej), Kotlje, popoldne (Jarc-Smodej), v Glinjah in v Podlublju govori jutri dr. V. Rožič. — 21. marca. Škofiče dopoldne (Grafenauer — Lukasa vabimo), Hodiše popoldne (Grafenauer), Guštajn, Možica, Črna (dr. Krek in Podgorc).

+ **Kamniška železnica.** Dr. Krek je v zvezi z dr. Korošcem in drugimi poslanci »Slov. kluba« iznova vložil predlog, naj vlada predloži zakonski načrt za podaljšanje kamniške železnice do Polzele.

+ **Vikar Rudež umrl.** Danes popoldne smo dobili iz Mirne na Goriškem brzojavko: Viktor Rudež je umrl. Pogreb bo v soboto ob 10. uri popoldne.

+ **Župnik Leopold Raktelj umrl.** Iz Ribnice smo dobili naznanilo, da je umrl tamošnji rojak č. g. župnik Leopold Raktelj. Leta 1867 rojen, je bil pokojnik v mašnika posvečen l. 1891. Deloval je potem kot kaplan in župni upravitelj v Knežaku, upravljal je dve leti župnjo Babno polje, bil več let župnik v Grčaricah ter od maja lanskega leta v Pöllandi. Dolgotrajna in huda bolezen ga je prisilila, da je stopil včasni pokoj upajoč, da se mu zdravje izboljša, pa sinoči je smrt naredila konec trpljenja. R. l. P. — Pogreb bo v soboto ob 10. uri popoldne.

+ **Gospodinjstva šola na Vrhniki** se odpravi slovesno v soboto, dne 20. t. mes., ob 9. uri popoldne. Najprvo je sveta maša, potem sledi slovesna otvoritev in nato govor o namenu in uredbi šole. Šola bode obiskalo 51 kmetskih deklet iz Vrhnike in okolice, Borovnice, Horjula in Brezovice. Kdor se za ureditev tega zavoda zanima, se lahko otvoritve udeleži.

— **Pogreb č. g. Jož. Gojoba** v Podgori je bil včeraj popoldne velesijajen. Pričel se je ob 10. uri s sv. mašo, točno ob 12. uri so pa rajnika položili v grob. Na zadnji poti je blagega gospoda spremljala veikanška množica ljudstva in 40 duhovnikov. Vodil je pogreb ločniški dekan č. g. Filipič. Krsto so spremljali ob straneh po štirje telovadci, oblečeni v uniforme. Med sprevedom in na grobu so peli pevci slov. katol. izobraževalnega društva in »Marijine družbe«. Ljudstvo je glasno plakalo, posebno med govorom dekana Filipiča v cerkvi in na grobu.

— **V Kranju je Kreutzerbergerjevo elektrarno** včeraj na dražbi kupila gospa Marija Mayr za vsoto 33.850 kron brez dinamostroja. Ako se napravijo akumulatorji, je upanje, da pridejo Kranjci pod novo lastnico do luči.

— **Vremščina in vinski semeni v Št. Petru na Notranjskem,** ki se je vršil včeraj v občinski hiši, je bil od strani producentov iz cele vremške doline prav dobro zastopan. Tudi kupci niso izostali, in zapazili smo celo gostilničarje iz ljubljanske okolice. Med ponujenimi vini, skoro sama vremščina, so bila nekatera, ako se upo-

števa kraj in lego, kjer so vinogradi vremške doline, naravnost izvrstna in ker je bila cena primerno nizka, sklenile so se povoljne kupčije. Semenij je otvoril šentpeterski župnik gospod Abram, pozdravivši vse producente in kupce ter državnega kletarskega nadzornika gosp. Gombača Fr., ki je imel nato strokovni poduk o kletarstvu ter o napredku vinstva v vremski dolini in o značaju vremskih vin. — Čeravno se je v zadnjih dveh mesecih precej vremščine poprodalo, je še vedno v nekaterih občinah, zlasti v Zgor. in Sp. Vremah, v Bujah, Košani, Suhorju itd. precej vina. Zeleti bi bilo torej, da se vsaj bližnji gostilničarji za nakup domačega in pristnega pridelka odločijo. Za priredbo tega semnja se je posebno potegnila košana občina in košana kmetijska podružnica, zlasti pa gospod župnik Lenasi.

— **Bivši režiser slovenskega gledališča g. Gecelj Kocel umrl.** V Postojni je v petek umrl bivši režiser slovenskega gledališča Josip Gecelj-Kocel. Pokojnik je bil eden ustanoviteljev slovenskega gledališča in svoj čas eden najboljših slovenskih igralcev. Svetila mu večna luč. Kakor poročamo, je g. Gecelj umrl v Postojni že v petek, iz Postojne pa še do danes nismo dobili nobenega obvestila, dasi bi zadoščalo obvestilo po ceneni dopisnici.

— **Boj za slovensko vseučilišče.** Knjižica, ki jo izda »Slovenska dijaška zveza«, se začne razpošiljati v soboto. Knjiga je namreč nepričakovano narastla in ho obsegala celih 80 strani. Zato pa so narastli tudi stroški in smo sklenili knjigi nekoliko zvišati ceno: posamezen izvod stane 50 v, a če se naroči vsaj po 10 izvodov skupno, stane izvod le 30 v. Gotovo je cena tako obširni knjigi še vedno malenkostna, zlasti za večje naročbe. Naj bi se razširila knjižica tudi v zadnji goriški vasi in v vsaki kmečki hiši naj bi jo čitali! Naroča se v Katoliški Bukvarni. Plačuje se po položnici »Slovenske dijaške zveze«, ki jo priložimo vsaki pošiljati.

Volitve v predstojništvo delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu se vrše dne 31. marca 1909, in sicer z delavske skupine VI. kategorije. Voliti je enega člana in enega namestnika. Slovenska kandidata sta: Anton Jeriha, delavec pri Devici Mariji v Polji, za člana; Fran Gomišek, poslovodja v Solkanu, za namestnika. Treba napeti vse sile, da proderemo zopet v tej skupini in s tem damo najboljši odgovor na ukrep, s katerim se je razveljavila izvolitev naših dveh, decembra meseca izvoljenih kandidatov. To pot volijo samo delojemalci! Glasovnice so gosposdarji zavarovanih podjetij že prejeli. V ta namen, da se volitve izvrše zadovoljivo in koristno za naše gospodarske interese, se je dogovorilo skupno postopanje. Obračamo se zategadelj do naših interesentov s prošnjo, da blagovolijo čimprej doposlati prejete glasovnice na naslov: Josip Lenarčič, zbornični predsednik v Ljubljani. Glasovnice mora podpisati gospodar in pa en delavec ali uradnik dotičnega podjetja. — Za skupni odbor za deželo Kranjsko: Josip Lenarčič, zbornični predsednik; dr. Janez Krek, državni poslanec.

— **Ubegi avstrijskih vojakov na Laško** se vedno bolj in bolj ponavljajo. V laških novinah se bere skoro vsak teden o avstrijskih vojaških beguncih, katere so na Laškem ujeli. Največkrat jih prisili lakota, da se ali sami prijavijo, ali pa jih zasajo pri prodaji avstrijskih predmetov, kakor orožja, službene obleke in drugo. Begunce izroče navadno vojnomu sodišču v Veroni, kjer na vprašanje, zakaj da so pobegnili, navajajo večinoma vsi kot vzrok slabo hrano in kruto neznošno ravnanje.

— **Deželne naklade za leto 1909 na Goriškem.** a) na zemljarino 20 od sto; b) na hišarino in najmarino 20 od sto doklada; c) na splošno obrtnino, podvrženo javnemu računu, na dohodarino od prejemkov zasebnih uradnikov (izvzemši osebno dohodarino, uvedeno z zakonom z dne 25. oktobra 1896) 30 od sto doklada; d) na državno užitino vina, mošta in mesa 120 od sto doklada; in končno d) na povišek piva davščine 4 K za vsak hektoliter. — V najvišji potrebi je sprejeta tudi klavzula, da se mora pobirati deželna doklada na užitino po istih organih in z istimi pripomočki, kakor temeljni davci (torej po finančnih organih).

— **Kolesarsko društvo »Gorica«** v Gorici je pristopilo liberalni »Zvezi narodnih društev«. Na občnem zboru je izvolilo Andreja Gabrščka za častnega člana. S tem je dano za vse goriške kolesarje, ki nočejo biti priveski liberalne stranke, da takoj naznanijo izstop iz tega društva. — »Slov. kršč.-soc. zveza« bo ustanovila kolesarski odsek, ki bo avtonomen in bo v kratkem dobil tudi pravico prehoda čez mejo. Kolesarji iz Goriške naj se takoj ja-

vijo, da se v najkrajšem času skliče občni zbor tega odseka.

— **Predavanje o živinoreji.** Na praznik sv. Jožefa ob 3. uri popoldne predava gospod deželni nadzornik za živinorejo in mlekarstvo v Selcih o napakah živinoreje in o izrejevanju dobre plemenske govedi.

— **Oddaja plemenskih bikov.** Deželni odbor je sklenil, da plača polovico cene za nakup plemenskih bikov, ki si jih nabavijo zadrage. Ako se ne oglasi zadostno število zadrug, se oddajo bikji tudi zasebnikom, toda proti plačilu dveh tretjin nakupne cene. Vsaka zadruga lahko pošlje po enega svojih članov v komisijo, ki bo šla bike nakupovat. Potne troške za dotičnega člana zadrage plača dežela. Komisiji se lahko pridružio tudi drugi zasebniki, a ti morajo potne troške sami plačati. Prošnjo naj se vložijo na deželni odbor kolikor mogoče kmalu, ker se nakup bikov vrši najbrže že prvi teden po Veliki noči.

— **Umrli** je na Malni pri Planini gđc. Marija Milavec.

— **Društvo »Slovenskih kolonov«.** Pravila društva »Slovenskih kolonov« s sedežem v Gorici je c. kr. namestništvo vzelo na znanje.

— **Kdo ima knjige »Revček Andrejček«?** Slovenska krščansko-socialna zveza prosi društva, ki imajo kaj izvodov igre »Revček Andrejček«, da ji te knjige blagovolijo prodati. Blagohotna naznanila prosimo poslati po dopisnici na naslov: Zdravko Urbančič, uradnik »Vzajemnega podpornega društva« v Ljubljani.

— **Izdaja voznih listkov v postajališču Villanova.** V postajališču Villanova na lokaini železnici Trst-Poreč, katero je bilo dosedaj navezано na izdajo voznih listkov v vlakur, bo izdaljal od 15. marca 1909 vozne listke Matej Orikovaz, ki stanuje tik postajališča.

— **Iz reške doline.** Novoustanovljeno izobraževalno društvo v Vrbovem, fare Trnovo, se jako živahno giblje in razvija. Vedno novi člani se pristopajo in, kakor se čuje, se bodo tudi druge vasi naše Podgore odzvale prijaznemu vabilu k vstopu v imenovano društvo. Saj pa je tudi mnogo življenja v njem: vsak četrtek se redno vrše predavanja, razne poučne vsebine, h katerim udje prihajajo skoro polnoštevilno; tudi pevski zbor se je že enkrat javno izkazal, saj se pa tudi jako pridno in vstrajno vadi. Dela se tudi na to, da bi se še ob nedeljah popoldne prirejela predavanja, med tem, ko zdaj udje tisti čas igrajo tombolo. Zahvalo mora izreči društvo g. poslovodju Adamiču iz Trnovega, ki je za društvo dal 8 K pri eni večerni domači zabavi. Društvu želimo mnogo uspeha.

— **Gđčna predstojnica urada.** Minister za javna dela dr. Ritt je imenoval v tem ministrstvu službujočo gđcno Marijo Lakovich za pisarniško predstojnico sanitetnega oddelka ministrstva javnih del. Ta gospodična je torej prva pisarniška predstojnica v avstrijski državni službi.

— **Šolske vesti.** Za pravega učitelja na ljubljanski realki je imenovan provizorični učitelj Just Baroni. — Za provizorično učiteljico na Fužinah (Bela peč) je imenovana gđna. Helena markiza Gozani. Dosedanji učitelj na Fužinah Alfred Eisenhut je odšel na Trbiž. Definitivni učitelj na Fužinah gđc. Gizeli Eisenhut je začasno poverjeno vodstvo fužinske ljudske šole. — Za pravizorično učiteljico v Dobropoljah je imenovana gđna. Stanislava Rogl, doslej v Tomišlju. Za provizorično učiteljico na Budanjah je imenovana gđna. Pavla Ženko, za začasno voditeljico šole v Budanjah pa je imenovana gđc. Marija Veselic.

— **Tovarna za testenine** se je ustanovila v Mlinaših na Koroškem.

— **Telefon na Goriškem.** C. kr. trgovsko ministrstvo je dovolilo z odlokom od 10. p. m., št. 35.548/P-08, ustanovitev samostojnega telefonskega omrežja v Ločniku in zgradbo medmestne proge Gorica-Ločnik. Dotična dela se bodo kakor hitro mogoče pričela in po pripustu vremenskih razmer najhitreje dovršila. Za govorilno razmerje Gorica-Ločnik je odmerjena pristojbina 20 vinarjev za triminutni pogovor. Prirojbine za ostala razmerja se bodo pozneje določila.

— **Umrli** je v Zgornjih Domžalah trgovec Franc Parli.

— **Imenovan** je finančni koncipist dr. Ludovik Brence v Celovcu za finančnega komisarja.

— **Ameriška družba sv. Rafaela** razglaša: Pretekli teden je izdal trgovski tajnik Strauss posebne odredbe glede izseljencev pod 16 let starih. Nobeden izseljenec, ki še ni star 16 let, in ne pride sem v spremstvu starišev, se ne sme pustiti v deželo. V vseh drugih slučajih se pa naj pošljejo taki izseljenci nazaj v domovino. V prepornih slučajih se naj odločitve pošljejo v Washington, tajniku Straussu, ki bo odločil, kaj se naj zgodi. Zvedeti so slu-

žali, ako otroci potujejo k svojim starišem. Vlada je namreč zvedela, da so brezvestne »Co.« snailceve čevlje po ulicah — zlasti v Chicagi je bilo to — uvažale veliko dečkov pod 16 let iz Italije in Grške, s katerimi so potem ravnali kakor s sužnji. Preiskave so odkrile žalostne stvari. Od tod potem te stroge, vendar prepotrebne odredbe. Rojaki, ki bi morebiti hoteli dobiti sem otroke svojih sorodnikov, naj se preje obrnejo na podpisano »Družbo sv. Rafaela« in mislijo, bo že naprej ves slučaj predložil komisiji v odločitev, da ne bo nepotrebnih stroškov.

Umrl je na Jesenicah nadučitelj on-dotne nemške šole Ladislav Pospischil.

Velike povodni. Pri Szolnoku je Tisa podrli veliki most. Po reki plava velikansko lesovje, ki podira brodeve in lomi ladje in uničuje mline. Škode je že milijon kron. Lesovje se bliža Szegedinu. Pijonirji hité na pomoč, ladje beže.

Italerske novice

š Wastlanov shod v Mariboru. V soboto, 20. marca imajo Nemci v »Gambri-nushalle« shod. Govori H. Wastian.

š Umrl je v Mariboru stavitelj stu-dencev Ignacij Dencel v 71. letu.

š Nesreča pri igranju z nožem. Pet-letna Angela Schwarz v Slov. Bistrici se je igrala z nožem in se tako ranila na des-nem očesu, da so jo morali prepeljati v bolnišnico. Stariši, pazite na otroke.

š Umrl je v Gradcu umirovljeni fml. J. Fedra.

š Boga so hoteli za Nemca napraviti pri pogrebu umrlega lesotrzca Ferka na Muti njegovi nemški prijatelji. Na križ, ki se je nesel pred sprevedom, so obesili venec v frankfurtskih barvah. G. župnik je rekel, da se to ne spodobi in tako so ga morali djeti v krsto. En tak venec je dal neki župan Janesch iz Gortine, četudi žu-paneje tudi Slovincem. Vse je bilo nemško pri pogrebu, le nosači so bili Slovenci, četudi jih ranjki ni mogel videti.

PROTEST VETERINARJEV.

Slovenski slušatelji c. kr. živino-zdravniške šole na Dunaju so sklenili protest proti imenovanju g. Legvarta dežel-nim mlekarškim in živinorejskim nadzor-nikom, češ, da je to »atentat na živino-zdravniški stan in kratenje njegovih prav-ic«. — Gospod Legvart je svojo službo že nastopil.

Ljubljanske novice.

lj V socialnem kurzu S. K. S. Z. bo danes zvečer razgovor o socialnem vpraš-anju v starem Rimu.

lj Gosp. Talich ostane še nadalje ka-pelnik »Slovenske filharmonije«. Prihod-njo gledališko sezono bo gospod Talich dirigiral tudi operete v slovenskem gle-dališču, dočim bo gospod Benišek diri-giral opere. Prihodnjo gledališko sezono bo do na teden v slovenskem gledališču tri operetne, oziroma operne predstave in ena drama.

lj Novi mostovi v Ljubljani. Kakor znano, prične se osuševalno delo glede ljubljanskega barja letošnje pomlad po na-pravljenem načrtu, in sicer ko postavijo zatvornice v Gruberjevem kanalu, naj-pred v tem kanalu. Ta dela bodo trajala približno štiri leta in pol. Nato se preide v glavni kanal Ljubljance. Tu se struga zoži doli do Jubilejskega mostu, a poglobi do izliva Gruberjevega kanala. Zanima nas sedaj najbolj odstranitev treh mostov in zgradba novih. Tvrdba J. Schnell & Comp. je napravila načrta za frančiškanski in šentpeterski most. Državnega pri Sv. Jakobu napravi in plača država (ra-zen hodnikov za pešce, ki jih plača ob-čina), oba ostala pa dá zgraditi ljubljans-ka mestna občina. Oba zadnja prideta nekaj nižje od sedanjega mesta stati. Od-ločiti se bo zdaj za eden ali drugi načrt: iz betona, kamna ali vlitga železa. Cene so precej različne. Strokovnjaki imajo pri tem prvo besedo. Kakor načrta kazeta, bodo vsi trije mostovi brez stebrov v sredi, torej imeli le obok. Ker bo osuševalno delo v glavni ljubljanični strugi trajalo tudi nad štiri leta, pride zgradba mostov po-ysem tem šele čez šest ali sedem let na vrsto. Vprašanje je pa zdaj tudi, če bo n. pr. stari šentpeterski most do te dobe svojo mučeniško nalogo zdržal in se ne sesul vsled onemoglosti v Ljubljano. O podrobnostih bo pa možno govoriti sto-prav svoj čas, ko bo vsa zadeva zrela. Stroški ki zadenejo mestno občino za novi frančiškanski in šentpeterski most, bodo približno znašali 700.000 kron.

lj »Slovenski Narod« in »Slovenska Filharmonija«. »Slovenski Narod« noče v uredniškem delu več sprejemati naznanil o koncertih »Slovenske Filharmonije«. Z ozirom na to takih naznanil tudi mi v uredniškem delu ne bomo več sprejemali.

Dobili smo danes tri taka naznanila in jih vrgli v koš. Mi nimamo povoda, da bi »Slovensko Filharmonijo« bolj podpirali kot — »Slovenski Narod«.

lj Proforsko društvo. V soboto, dne 20. marca bodo imelo profesor-sko društvo zopet svoj mesečni sestanek. Ker pridejo na razgovor jako važne reči, je že-leti obilne udeležbe. Lokal kakor zadnjič: manjša gostilniška soba Narodnega doma. Odbor.

lj Za S. K. S. Z. je darovala pri knji-govodskem tečaju gđ. M. M. 2 kroni.

lj Občni zbor »Pogrebnege in podpor-nega društva« c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani vrši se v nedeljo, dne 21. marca t. l., ob 4. uri popoldne v »Jugoslovanski restavraciji« g. Stefana Berganta, Gosposke ulice 3. Vsi gospodje tovariši se najuljudneje vabijo.

lj Citrar Omulec je v soboto zvečer igral v Berlinu nemški cesarici.

lj Iz pisarne slovenskega gledališča. Na splošno zahtevanje stalnih gostov slo-venskih predstav na deželi se priredi po-slednja popoldanska operna pred-stava v nedeljo, dne 21. marca t. l., popoldne ob 3. uri ter se poje najkras-nejša opera v tekoči sezoni »Madame Butterfly« ob znižanih cenah. — Zvečer pa se igra prvič Schillerjev »Willem Tell«. — V torek, dne 23. t. m. se igra prvič Bourgetova psihološka drama »Razporeka«. Nato sledi opereta »Donna Juanitta«.

lj Združeni čevljarji v Ljubljani od-pro v ponedeljek v Wolfvovih ulicah lastno prodajalno čevljarških izdelkov.

lj Tudi zime bo enkrat konec. Danes po preteku štirih in pol mesecev so prvič prinesle nekatere čebelice domov na no-žicah cvetlični prah. Tudi metulja so vz-budili gorki solnčni žarki. Ker pa zanj na-rava še nima hrane, živi pa le od sladke-ga soka cvetlic, silil je v panji seveda brezuspešno, ker mu straža ni dovolila pod nobenim pogojem vhod.

IZPREMEMBE V GENERALITETI.

Dunaj, 18. marca. Cesar je imeno-val gen. majorja Gottfrieda Seibt, povelj-nika 56. pehotne brigade v Gorici, za di-vizionarja v Sibiriju in gen. majorja ba-rona Rhemen pl. Barenfelda za divizijo-narja v Temešvaru. Poveljništvo 9. gor-ske brigade v Gorici je dobil polkovnik Viljem Nickl, dosedaj poveljnik 32. peš-polka na Dunaju. Poveljnik tega polka je postal nadvojvoda Peter Ferdinand.

PREISKAVE NA ČESKEM.

Pízenj, 18. marca. Minole dni so se pričele tu obširne preiskave proti vsem onim osebam, ki so se leta 1907 udeležile antimitarističnega kongresa v Pragi, ka-kor tudi proti onim, ki so se udeležili ena-kega zaupnega shoda na Dunaju.

Telefonska in brzojavna poročila. »SLOVANSKA JEDNOTA« IN VOJAŠKI NOVINCI.

Dunaj, 18. marca. Danes se vrši seja parlamentarne komisije »Slovenske Jed-note«, ki bo sklepala o tem, kako stališče zavzamejo stranke »Jednote« napram predlogi o vojaških novincih v odseku in v zbornici. V najugodnejšem slučaju bo dana strankam »Jednote« prosta roka pri glasovanju, ni pa izključeno, da parlamen-tarna komisija z dvetretjinsko večino sklene, da »Jednota« glasuje za vojaške novince, gotovo pa to sedaj še ni.

PREDSEDNIK DRŽAV. ZBORA PRI CESARJU.

Dunaj, 18. marca. Dr. Pattai je bil danes v daljši avdienci pri cesarju, ki je izrekel zadovoljstvo nad zborničnim de-lom.

KAJ MENI NEMŠKO ZUNANJE MINI-STRSTVO.

Berolin, 18. marca. Glasilo nemškega zunanjega ministrstva piše o položaju, da se je zunanji položaj prej poboljšal kot poslabšal; Angleška in Francoska ne odo-bravata zadnje srbske note in tudi Rusija kaže, da je ni odobrila. Zahodne države se obračajo od Srbije. Do svetovne vojske torej ne pride, vojska bo torej lokalizira-na med Srbijo in Avstrijo, to se pa skoro ne da preprečiti.

VOJNA DEMONSTRACIJA.

Dunaj, 18. marca. Tu se govori, da hoče vlada odgovor na srbsko noto pod-preti z vojno demonstracijo. Grof Forgach predloži srbski vladi odgovor na njeno zadnjo noto tekom prvih dni prihodnjega tedna. Na Dunaju se je razpoloženje za gospodarske komisije Srbiji znatno ohla-dilo.

SRBSKI PRESTOLONASLEDNIK JU-RIJ V MILANU.

Milan, 18. marca. Srbski prestolona-slednik Jurij je bil te dni tu v Milanu in je imel daljši pogovor s člani tukašnjega balkanskega komiteja.

POVELJSTVO NA BOJIŠČU.

Dunaj, 18. marca. Današnji listi poro-čajo, da bi v slučaju vojne prevzeli vrhov-no poveljstvo armade fzm. Langer in Al-bori in general kavalerie Klobučar.

ITALIJA IN AVSTRO-TURŠKI DOGOVOR.

Dunaj, 18. marca. Že včeraj je zuna-nje ministrstvo prejelo tudi odgovor itali-janske vlade na avstrijsko noto o sporazu-mu s Turčijo glede Bosne in Hercegovine. Govori se, da je ta odgovor še pomir-ljivejši od angleškega.

V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Budimpešta, 18. marca. V ogrskem državnem zboru je poslanec Szemere in-terpeliral o mednarodnem vprašanju. Re-kel je, ako hoče vlada poslužiti se vpliva, da bodo Ogrji izvrševali aktivno politiko, da bodo vodilna stranka in ne samo figu-ranti. Rekel sem v delegaciji dne 20. de-cembra 1908, da sta naši zaveznici na Bal-kanu Turčija in Bolgarija, da naj se kraji Srbije, kjer stanujejo Bolgari, izroče Bol-gariji, in da naj zasedemo Belgrad. Proti sovražniku je samo ena teorija prava, po-šteno ga udariti po prstih, uničiti ga. Dan-es pristavljam še: Srbski kraji, kjer pre-bivajo Rumuni, naj se odstopijo Ru-munski.

PRIJAZNI MAŽARI.

Dunaj, 18. marca. V merodajnih kro-gih se silno jeze na ogrsko vlado, ki na-pram časopisju na Ogrskem zavzema dru-go stališče, kakor se zavzema v Avstriji napram avstrijskemu časopisju. Ogrski li-sti smejo prinašati vse podrobnosti o mo-bilizaciji, kar je avstrijskim strogo pre-povedano. Ogrska vlada tako daje priliko sovražnikom, poizvedeti iz ogrskega ča-sopisja vse podrobnosti.

KONJI ZA SRBIJO.

Sofija, 18. marca. Prošli teden so se peljali mimo postaje Caribrod trije vlaki izvežbah ruskih konj za Srbijo, ki jih je kupila iz ruskih vojnih zalog. Konje so ta-koj porazdelili med konjeniške in topni-čarske oddelke.

SRBSKI »SOKOLI« — PROSTO-VOLJCI.

Belgrad, 18. marca. 8000 srbskih »Sokolov« se je včeraj oglasilo za pro-stovoljno službo in so včeraj dobili orožje.

BIVŠA KRALJICA NATALIJA — OD-PUŠČA.

Belgrad, 18. marca. Bivša kraljica Natalija je sporočila srbski vladi, da po svojem sinu Aleksandru podedovano palačo v Nišu podari srbski vladi za slučaj, ako pride v Niš kralj Peter.

AKCIJA V ALBANIJU.

Skoplje, 18. marca. Trije posebni vla-ki z vojak, municijo in topovi so se odpe-ljali proti Mitrovici s tajnim poveljem, ki se izvê še-le v Mitrovici. Baje se gre za akcijo v Albaniji, da se srbske čete ne združijo s čnogorskimi.

VOJNI MATERIJAL ZA SRBIJO.

Belgrad, 18. marca. Prva odpošilja-tev vojnega materijala je prišla preko So-luna danes sem. Druge pošiljatve sledé v presledkih treh dni.

SRBSKI VOJNI NAČRT.

London, 18. marca. »Standard« pri-občuje načrt o razvrstitvi srbske vojske za slučaj avstrijske zasedbe. Ker je goto-vo, da ostane Rumunija nevtralna, bi vpo-rabili večino čet vzhodnih divizij v Nego-tinu (nasproti rumunske meje) in v Zaječaru (nasproti bolgarske meje) v podporo podonavske divizije. Srbi bi se upirali le v Smederevu, stari trdnjavi ob Donavi, 32 kilometrov od Beograda proti jugo-vzhodu, v Belgradu pa bi odpor bil le na-videzen. Obe ti postojanki in tudi Kragu-jevac, kjer je glavni stan srednje divizije — 100 km od Beograda proti jugu, pa ho-čejo, če treba, prepustiti sovražniku ter združiti svoje moči v Nišu, 200 km južno od Beograda. V Nišu je glavni stan divi-zij, ki so bile namenjene v obrambo bol-garske meje. Vsled ruskega vpliva pa zdaj ni misliti na to, da bi Bolgarija nastopila proti Srbiji. Moravska, timoška in po-donavska divizija bi se koncentrirale v Nišu, dočim bi ofenziva in defenziva ob Drini bila naloga šumadijske in podrinske divizije. Ker je nevtralnost Turčije zago-tovljena, bi tvorilo Valjevo operacijski temelj na jugu, iz Sandžaka pa se priča-kuje pomoč četašev. V Belgradu se zana-šajo tudi na pomoč bosanskega prebival-stva na desnem bregu Drine, med Loznicu in Mokrogoro. Iz konjeniške postaje v Kraljevem, med Nišem in Valjevom, bi ogleduhi, ki poznajo Podrinje, delali dobre usluge.

MOŽ IN ŽENA ISKALA SMRT V MORJU.

Trst, 18. marca. Tu sta skočila v mor-je Ludovik Drecogna iz Pule in njegova žena, stariša peterih nedoraslih otrok.

Posrečilo se jo je rešiti. Žena je nato šla domov po suha oblačila za moža.

ROPARJI V GALICIJI.

Krakov, 18. marca. Predminolo noč so udrili roparji v hišo veleposestnika Haudziona v Dombravski Szlachecki in po kratkem boju, v katerem je bil gospo-dar težko ranjen, so zvezali vse domače in nato popolnoma oropali hišo. Blago so naložili na posestnikov voz in z njegovimi konji odpeljali preko Visle.

Zadnje vesti. Upanje na mir.

SE JE UPANJE NA MIR!

Dunaj, 18. marca. Odločeni krogi so-dijo, da vkljub kritičnemu zunanjemu po-ložaju nastopi pomirjenje. Ostra ruska nota glede na aneksijo in oboroževanje Srbije pomenita le pritisk na Avstrijo, da bi se Srbiji kakor mogoče več koncedi-ralo. Veliko upanje se polaga na Tittoni-jevo (Glej prihodnjo brzojavko! Ured.) akcijo. Upati je še vedno, da če se tudi stvari do skrajnega priženejo, se v zad-nem trenutku položaj namah izpreobrne na boljše in se prepreči prelivanje krvi, vsekakor pa je upanje, da svetovne vojske ne bo.

ITALIJA ZA KONFERENCO.

Rim, 18. marca. Zunanji minister Titi-toni hoče storiti korake, da sondira mož-nost mednarodne konference. Podlaga naj bi bila: Srbija se odreče vsem teritorial-nim zahtevam, vsled česar srbsko vpraš-anje ne pride na dnevni red, neodvisnost Bolgarske in sprememba 29. točke bero-linske pogodbe glede na Črnogoro. An-gleška namerava Tittoniju pritrditi. Itali-janski krogi se zgražajo nad nestrpnostjo Aehrenthalovo, upajo pa, da bo odnehal.

ANGLEŠKA, RUSIJA IN FRANCOŠKA NASTOPAJO ZA MIR.

Pariz, 18. marca. »Figaro« ravnokar javlja: Včeraj zvečer so poslale ruska, an-gleška in francoška vlada srbski vladi no-to, v kateri ji pravijo, naj išče sporazum-ljenja z Avstro-Ogrski in da smatrajo to vlasti za nujno potrebno. Za to izjavo so vedeli tudi v Berlinu. Rusija je prevzela redakcijo oblike, po kateri se zadovolji srbski samoljubnosti, a se obenem da za-doščenje Avstro-Ogrski. Tako se morda še v zadnjem trenutku posreči ohraniti mir.

MONARHIJA DOVOLI SRBIJI SEDEŽ V DONAVSKI KOMISIJI.

Berolin, 18. marca. Z Dunaja poro-čajo, da je avstrijska vlada med drugim pripravljena dovoliti Srbiji mesto v med-narodni donavski komisiji, ako vdobi po-prej iz Beograda zadovoljivih izjav glede Bosne in oboroževanja. Mogoče je še ved-no, da se vihar vleže in da se bo konfe-rencia vršila.

Oslowski kašelj

jenja z uživanjem Scottove emulzije. Zdravniki, batice in stariši pripozna-vajo to s tisoči potrdili.

Scottova emulzija

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom Scottovega ravnanja.

pomaga z intenzivno močjo, ki izvira iz najboljših se-stavin in iz originalnega Scottovega ravnanja. Splošno zdravje se zboljša že po porabi prve steklenice Scot-tove emulzije.

Cena originalne stekle-nice 2-50 K. Dobi se v vseh lekarnah. 2249

Jadranska banka v Trstu

Na podlagi sklepa rednega obč. zbora delničarjev z dne 14. marca t. l. se bode izplačala iz dobička za leto 1908

6% na

dividenda, in sicer se bode izplačeval kupon št. 3 delno počenši 1. aprila t. l.

zneskom K 24.-

pri blagajnah banke v Trstu in Opatiji.

771 1-1 Upravni svet.

Darovi.

Slovenski dijaški zvezi so darovali: župnik Kocbek in kmet Galunder od Sv. Križa nad Mariborom 4 K, Lavrič, dekan v Vipavi, nabral 15 K, župnik Mih. Kragl pri Sv. Luciji kot preplačilo razglednic 1 K, Nik. Sedej 1 K, prof. Rejc 1 K 34 v, Alojzniki v Ljubljani 14 K, ljubljanski bogoslovci 20 K 47 v, Daničarji na zabavnem večeru pustni torek 10 K; župnik Repolusk 1 K; g. Rasberger, uradnik južne železnice, je daroval krasen Freyerjev zemljevid kranjske vojvodine; bog. Dolenec 12 knjig. — Vsem častitim darovalcem izreka S. D. Z. tem potom najlepšo zahvalo s prošnjo, da se nas še spomnite.

Vabilo

XIII. redni občni zbor

„Vzajemne zavarovalnice proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani“

757 ki se bode vršil 1—1
15. aprila ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Računsko poročilo nadzorništvu.
2. Poročilo revizorjev.
3. Odobrenje letnega načuna za l. 1908.
4. Dopolnilna volitev nadzorništvu.
5. Slučajnosti.

Predsednik nadzorništvu.

V smislu § 31. društvenih pravil je občni zbor sklepčen, ako zastopajo člani na njem najmanj 200 glasov, sicer se mora tekom 14 dni sklicati drugi občni zbor z istim dnevnim redom.

Meteorološko poročilo.

Vlilna n. morjem 306.2 m. sred. zračni tlak 736.0 mm

Ura	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsij	Vetrovi	Nebo	Predvidna v 24 urah v mm
17	9 zveč.	131.9	1.0	sl. vzhod	jasno	
18	7. zjut.	33.7	— 1.7	brezvetr.	megla	0.0
	2. pop	33.9	6.1	sl. svzh.	sk. jasno	
Srednja včerašnja temp. 15°, norm. 3.8						

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 18. marca.

Pšenica za april	13.98
Pšenica za oktober l. 1909.	11.63
Rž za april l. 1909.	10.70
Oves za april	9.—
Koruzna za maj l. 1909.	7.68
Efektiv 10 ceneje.	

779 1—1

Predstojništvo tovarniške godbe
javlja v imenu svojih izvršujočih članov
pretužno vest o smrti nepozabnega vo-
ditelja tovarniške godbe, gospoda

Lodislava Pospischila

nadužit. nemške ljudske šole na Jesenicah

ki je dne 17. marca 1909 mirno zaspal
v Gospodu.

Pogreb se vrši v petek, 19. marca
t. l. ob 3. uri popoldne iz nemške šole
na jeseniško pokopališče.

Čast njegovemu spominu!

Opravična štev. A 210/8

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji je po prošnji varuha ndl. Julijane Hamberger iz Idrije št. 463. na prodaj po javni dražbi sledeče zemljišče, za katero se je ustanovila pripravljena izklicna cena in sicer: zemljišče vlož. št. 565 k. o. mesto Idrija obsegajoče: hišo št. 463 v Idriji stavb. parc. št. 583 (200.0 K), ter vrta parc. št. 310/6 in 310/7 (200 K), skupaj za vzklicno ceno v znesku 2.00 K.

Dražba se bo vršila dne **16. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne pri sodišču v sobi št. 1.**

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču.

C. kr. okrajno sodišče v Idriji

oddelek l. dne 15. marca 1909.

Učenca

iz dobre hiše sprejme takoj v
trgovino z mešanim blagom

RUDOLF RUTNER
na Vrhniki.

767 2—1

! POZOR !

50.000 PAROV ČEVLJEV!

4 pare čevljev za samo K 7.—.

Vsled plačilnega zastanka nekaterih velikih to-
varn sem bil poverjen prodajati večje zaloge čevljev
globoko pod lastno ceno. Prodajam torej dva para
moških in dva para ženskih čevljev na zadrgo iz
rjavega ali črnega galoširanega usnja z močnimi
podplati, zelo elegantna, najnovejša oblika. Velikost
po oblikah. 762 3—1

Vsi štirji pari stanejo samo K 7.—.

Pošilja se po povzetju. — Zamena dovoljena ali denar nazaj

P. LUST, izvoz čevljev, Krakov 51.

Štev. 768.

Razpis službe.

Pri podpisnem županstvu je popolniti službo

pisarniškega uradnika

Pričetna letna plača znaša 840 K in postranski dohodki.
Prednost imajo mladi, pridni in trezni prosilci, ki so pevci ali
izurjeni v godbi.

Nastop službe s 1. majem tega leta. Prošnje je vposlati do 10.
aprila t. l. na županstvo.

Županstvo občine Postojna

dne 16. marca 1909.

Gregor Pikel, s. r.

župan.

774 3—1

Točna in hitra
postrežba.

Preselitev obrti!

Točna in hitra
postrežba.

Vdano podpisani si dovoljujem naznaniti slavnemu občinstvu, da sem
preselil svojo 778 2—1

kolarsko obrt s strojnim obratom
iz Gradišča št. 10, na Rimsko cesto št. 11 v lastno
hišo ::

Zahvaljujem se p. n. odjemalcem za dosedanje naklonjenost in se še
nadalje najtopleje priporočam.

Obenem pa tudi naznanjam, da je **prevzela** moja gospa soproga
Amalija Šiška dosedanje staroznato

gostilno „pri Jurčku“ na Rimski cesti

in se priporoča p. n. velečenjenim gostom z dobro naravno pijačo in okusno
kuhinja. Zraven je tudi posebna soba z glasovirjem.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

IVAN ŠIŠKA

kolar.

Išče se mlad, neoženjen

organist

za neko slovensko cerkev v Združenih drža-
vah ameriških.

Zahteva se spričevalo orglarske šole v
Ljubljani. Plača po dogovoru. Kje, pove
upravnistvo „Slovenca“. 777 2—1

Mesto vsakega posebnega naznanila.

775 1—1

Apolonija Milavec naznanja
v svojem, svojih otrok in drugih so-
rodnikov imenu žalostno vest, da je
njhova ljubljena hčerka, oziroma
sestra, svakinja in teta, gospodična

Marija Milavec

danes zvečer ob 7. uri, prevedena s
svetimi zakramenti za umirajoče, v
24. letu, udana v božjo voljo, izdih-
nila svojo dušo.

Pogreb bo v petek, dné 18. marca
ob 1/4 4. uri popoldne.

Preblogo rajnico priporočamo v
molitev in blag spomin.

Malni pri Planini, 16. marca.

Zahvala.

Ob bridki izgubi naše drage matere, tašče in stare matere,
gospe

Leopoldine Homann

izrekamo vsem prijateljem in znancem za nam izkazano sočutje, za
krasne darovane vence in za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu
najiskrenejšo zahvalo.

Radovljica, dne 18. marca 1909.

772 1—1

Žalujoči ostali.

Društva.

— **Društvom, ki rabijo društvene znake,** javlja »Slovenska krščansko-socialna zveza«, da dobe v kratkem potrebna navodila.

— **V Selcih** bode predaval 19. sušca na sv. Jožefa praznik c. kr. mlekarški konzulent g. J. Legvart dopoldne od pol 9. ure do 10. ure o perutinarstvu. Popoldne ob pol treh je občni zbor živinorejske zadruge in nato zopet predava gospod Legvart. Ker je prvo predavanje z ozirom na izvoz jajc, ki se je ravnokar pričel, jako važno, naj se ga udeležijo zlasti gospodinjice v obilnem številu. Popoldne bode pa pri občnem zboru v razgovoru neka silno važna zadeva tikajoča se hitrega in še intenzivnejega napredka umne živinoreje; opozarjajo se tem potom vsi zadržni udeleženci, da se udeležijo polnoštevilno občnega zbora in prezanimivega predavanja.

— **Iz Dobrepolj,** Zahvala. V imenu telovadnega odseka se najtopleje zahvaljujem dobrotnikom-rojakom, ki so darovali za napravo telovadnega orodja, in sicer so darovali msgr. A. Jaklič 20 K, gospod kaplan J. Bambič 15 K, g. kaplan A. Žnidaršič 10 K. Na zdar! — J. Štrukelj, načelnik.

— **Iz Ambrusa** naznanjajo, da je naše prostovoljno gasilno društvo dobilo lepo novo brizgalno - univerzalko. Dne 6. t. m. smo jo pripeljali iz Zatiče. Zdej ko se še enkrat uresniči naše želje, da dobimo vodovod, bomo imeli vsaj nekaj za obrambo proti požaru. — Za naše društvo so darovali do sedaj sledeči: Josip Lavrič, župnik v Logatcu, 20 K. — Dr. V. Pegan, deželni odbornik, 10 K. — Dr. Ignacij Žitnik, državni poslanec, 20 K. — Franc Košak, deželni poslanec, 10 K. — V. Vondrašek, župnik v Ambrusu, 50 K. — Anton Vidmar, župan v Ambrusu, 40 K. — Izrekamo vsem: Bog plačaj! — Načelstvo prostovoljnega gasilnega društva v Ambrusu.

— **Kranjska podružnica »Slov. planinskega društva«** priredi v korist gradbi Prešernove koče na Stolu dne 4. julija t. l. veliko veselico v Zvezdi. Cenjena društva uljudno prosimo, da upoštevajo pri eventualni prireditvi kake veselice ta dan. — Ker podružnica praznuje letoš desetletnico svojega obstoja, izda ob tej priliki tudi brošurico s kratkim orisom podružnične zgodovine in imenikom vseh dose-danjih članov.

— **»Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju«** je razdelilo med uboge slovenske dijakke meseca januarja 805 K, februarja 1005 K in marca 1000 K. Da bode društvu tudi v bodoče možno, veliko bedo med našimi dijaki izdatno olajšati, prosi isto slovensko občinstvo daljnih prispevkov, katere sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident v pokoju, Dunaj, III./3, ReiserstraBe 27.

— **Podružnica ljubljanskega delavskega konsumnega društva na Viču.** V nedeljo, 7. t. m., priredilo je I. ljubljansko delavsko konsumno društvo za viške članee zaupni sestanek z razgovorom radi ustanovitve prodajalne na Viču. Sestanek je bil izredno dobro obiskan in je bilo navzočih približno 120 povablencev. Pokazalo se je splošno zanimanje za to vprašanje in je odbor oddal izjavo, da se prodajalna na Viču zagoto napravi, kdaj, — odvisno je pa od agitacije članov samih. Čimprej bo pristopilo društvu zahtevano število viških članov, tem prej se bo ta želja uresničila. G. dr. Vladislav Pegan je v nad uro trajajočem govoru zbranim zaupnikom razložil pomen konsumnega društva in zadrug sploh ter njih stremljenje po gospodarski osamosvojitvi Na pripombo nekega člana, da imajo socialni demokrati na Viču v svojem konsumu samo 90 članov, torej manj kakor jih ima I. ljubljansko konsumno društvo že zdaj pred ustanovitvijo viških zadržnikov, se je pojasnilo, da se ne namerava napraviti branjarije, ampak popolno prodajalno, kajti želja je za 100 članov ista, kakor za 300, in si glede tega pač ne namerava vzeti odbor za zgled socialne demokrate,

katerih navada je poskušati in nastopati, če tudi že naprej vedo, da bodo pogoreli, kakor je bil to že slučaj z njihovim ljubljanskim konsumom za vodo in v Šiški. Po sestanku vršilo se je vpisovanje novih članov.

— **Vič - Glince.** Tukajšnja dekliška Marijina družba priredi v petek dne 19. sušca ob četrti uri popoldne v salonu g. Fr. Babnik (prej Traun), Glince št. 3, gledališko predstavo s sledečim sporedom: 1. Deklamacija: »Marijin otrok pred nebeškimi vrati.« 2. »Sv. Neža.« Igrokaz v dveh dejanjih. 3. »Sv. Neža v nebeški slavi.« (Živa slika.) — Pod vodstvom gđ. učiteljice Vide Šorn se članice marljivo pripravljajo za to po lepi, bogati vsebini splošno priljubljeno igro. Kedor si želi koristnega in poštenega razvedrila in je radoveden, kako bodo svoje vloge rešile naše nove igralkice, ima priliko za to 14. in 19. sušca pri igri »Sv. Neža«. Vstopnina: Sedež I. vrste 1 K, II. vrste 70 v, III. vrste 40 v, stojišče 20 v. — Ker je čisti dohodek namenjen za napravo zastave Marijine družbe, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih.** Letošnji redni občni zbor se vrši v četrtek, dne 1. aprila, ob pol šestih zvečer v bibliotekni dvorani c. kr. deželne vlade. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo odbora, in sicer: a) generalnega tainika, b) blagajnika. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. Volitev dveh računskih preglednikov. 5. Samostojni predlogi (glej § 15. pravil).

POMNOŽITEV VOJAŠKE DUHOVŠČINE.

V smislu predlogov apostolskega vojaškega vikarijata se je uredilo razdelitev vojaške duhovščine za slučaj vojne takole: Infanterijski polki in polki tirolskih cesarskih lovcev, pri katerih je nad polovico moštva iste vere, dobe po enega vojaškega duhovnika te veroizpovedi. Divizijska poveljstva dobe katoliškega divizijskega župnika za vodstvo katoliškega dušnega pastirstva. Ako je pri diviziji mnogo spoznavavcev drugih ver, pridele divizijskemu štabnemu stanu vojaške duhovnike dotične vere. Podobno je pri gorskih formacijah. Divizijske župnike vzamejo iz aktivne službe, ostale vojaške duhovnike tudi izmed neaktivnih. Razvrstitev vojaških duhovnikov pri drugih višjih poveljstvih, vojnih zborih in zavodih je neizpremenjena. Višjo potrebsčino pokrijejo tudi z duhovniki nadomestne rezerve, ki bodo v slučaju mobilizacije imenovani vojaškimi kurati za dobo vojne. Plačo dobijo isto kakor vojaški kurati iz rezerve.

RAZOČARANI AMERIŠKI MORNARJI. — PROTI JAPONSKI.

Iz Norfolk, Va., poročajo: Vsi častniki, kakor tudi mornarji so do skrajnosti razočarani, ker se je zvedelo, da se bode brodovje tukaj razšlo, ne pa v New Yorku, kakor je bilo prvotno določeno. Na ladajah je kakih 20.000 mornarjev. Častniki so že pozdravili svoje žene, toda mornarji še vedno niso dobili dopusta, radi česar je med njimi zavladalo veliko razočaranje. Omejeno število mornarjev je smelo priti na kopno, ker se je vršila parada potniških parnikov; kakor hitro se je pa parada končala, so se morali tudi mornarji vrniti na ladje. En del oklopnega brodovja se bode takoj napotil zopet na pacifično obrežje, tako, da mornarji ne bodo dobili prilike pozdraviti svojce. Senat je že pred 14 dnevi sprejel predlog, vsled katerega se mora polovica oklopnega brodovja vedno muditi na Pacifiku. Japonci smatrajo to odredbo kot direktno izjivanje in o tem se je tudi predsedniku Rooseveltu razložilo. Kljub temu je pa odredbo takoj podpisal.

Po svetu.

Mašna oblačila kot namizni prtji za kavo. Francoske dame imajo zopet nekaj novega, kar si morejo privoščiti le one. Cerkvam in samostanom oropana mašna oblačila spreminjajo namreč v prte za

kavo; le tak prt je danes na Francoskem v finih hišah mogoč.

Dama z 25 milijoni na sebi. V Peterburgu je prišla na maškarado kneginja Demidoff-Donato, maskirana za Aspazijo. Imela je na sebi vrednosti za 10 milijonov rubljev (25 milijonov kron). Z zlatom obšito in dijamanti posejano obleko so cenili na pet milijonov rubljev. Diadem je bil vreden dva milijona rubljev. Ravno toliko so cenili lepoticje, katero je dama nosila okoli vratu, zapestnice pa so reprezentirale vrednost 1 milijona, skupaj torej 10 milijonov rubljev.

Esperanto in policija. Berolinski listi poročajo o dogovoru med vladami, da uvedejo esperanto kot mednarodni policijski jezik za informacijsko službo z inozemstvom. Policija v Draždanih, na Dunaju, v Budimpešti, Stockholmu, Kodanju, Parizu in Barceloni se že poslužuje oficialno esperantskega jezika.

Lepa nagrada. Geo W. Rollins, v ugodnem položaju nahajajoč se farmar iz Zpadne Virginije, prejel je te dni veselo poročilo, da je postal dedič stotisoč dolarjev, katere mu je zapustil kapitan C. W. Forester. Veliko zupuščino mu je zapustil zato, ker ga je nekoč farmarjev oče rešil iz vode, ko se je utapjal ob času civilne vojske.

Mladí Krez. V New Yorku zamrlí milijonar John Carter Brown je zapustil vse svoje premoženje v znesku 15 milijonov dolarjev svojem nečaku, 12-letnemu dečku. Deček, ki je že pred tem imel več milijonov zupuščine od drugih sorodnikov, je postal s tem najmlajši Krez sveta.

2685 oseb aretiranih. Zadnja dva tedna so v raznih ruskih mestih na podlagi hišnih preiskav zaprli 2685 oseb, ki so osumljene političnih zločinov.

Cigarete v Ameriki se podražje. Tobačni trust v Ameriki, kakor tudi neodvisne tvrdke, ki se pečajo z izdelovanjem cigaret, so po dolgem tekmovalju sklenile medsebojni mir in posledica temu bode, da bodo morali odjemalci plačati vse stroške dosežanega boja. Cigarete »Naturals«, katere so dokaj priljubljene, so se že podražile od 10 na 11 centov škatlji. Tudi vse ostale neštevilne cigarete se v kratkem podražje. V minolem letu se je v Zjedinjenih državah izdelalo 55 milijard zavojev cigaret, in ako se sedaj podraži vsaki zavojček za eden cent, pomenja to za tovarnarje 55.000.000 dolarjev dobička v enem letu. V Zedinjenih državah je kakih 25.000.000 ljudi, ki kade cigarete. Velikanski tobačni trust je v kontroli desetih ljudi.

Mark Twain in odvjetnik. Slavnega ameriškega humorista so pri nekem kosilu naprosili, da »spusti govoranco«. Mark Twain je rešil svojo nalogo ob splošnem odobravanju; vse se mu je smejalo. Nato vstane neki odvjetnik, vtakne roke v

žepa, kakor je imel, kadar je govoril, navado, in reče smeje se: Ali se vam ne zdi čudno, da humorist po poklicu pripravi koga do smeha? Mark Twain na to: Ali se vam ne zdi čudno, da ima odvjetnik roke v — lastnih žepih?

— **Kako se širi kultura v Kongu.** V Bruselju so obsodili belgijskega poročnika Arnolda, ki je bil poprej poveljnik neke v Kongu, v 12 let ječe. Obtožen je bil 22 umorov črncev, ropov, požigov in drugih zločinov.

Pet delavcev je bilo usmrčenih v premogokopu pri Couilletu na Francoskem.

Transmisija je odrgala obe roki 18-letnemu delavcu Wilhelmu v Naili na Bavarskem.

Služba

organista in cerkvenika

se odda pri podružni cerkvi sv. Nikolaja v Dol. Logatcu. Nastopiti se mora ista dne 24. aprila — o sv. Juriju. Oženjeni prosilci morajo biti večji orgljanja in cerkvenega posla ter zmožni in voljni pomagati v izobraževalnem društvu kot pevovodja in tajnik, kar se bo posebej nagradilo. Po sebi je umljivo, da mora biti prosilec in njegova družina vzornega življenja in cerkvenega mišljenja. Dohodki: 600 K in prosto stanovanje. Prošnje naj se naslove na podpisano predstojništvo. 754 3—1

Predstojništvo podružne cerkve sv. Nikolaja v Dolenjem Logatcu.

Josip Lavrič župnik.

Jan. Modič, Matevž Slabe ključarja.

Lokomobil

za 14 konjskih sil, malo rabljen, se radi povečanja obrti **proda**. Pripraven je za kurjavo z žaganjem in ostane še do konca aprila v obratu, kjer se vsak čas lahko ogleda pri **Jos. Oberstarju v Sodražici**. 729 4—1

Proda se iz proste roke lepa šele pred 3 leti novosezidana 752 1—1

pritlična hiša

v Sneberjih št. 46 tik okrajne ceste Ljubljana — Sv. Jakob ob Savi. V hiši so spodaj 3 slikane sobe in ena soba v podstrešju, pod hišo klet. K hiši spada dober vodnjak in še 369 sežnjev nezazidanega sveta. Cena K 5400. Več se izve ravnotam.

Štev. 152 pr.

Razpis.

Pri deželnem odboru kranjskem je oddati sledeče službe:

1. mesto **računskega uradniku v VI. plačilnem razredu**, ki je glede prejemkov enak IX. činovnemu razredu državnih uradnikov;
2. mesto **računskega uradnika v VII. plačilnem razredu**, ki je enak X. činovnemu razredu državnih uradnikov;
3. mesto **pisarniškega adjunkta v VI. plačilnem razredu**, ki je enak IX. činovnemu razredu državnih uradnikov.

Prosilci za službo pod 1 in 2 morajo dokazati, da so dovršili kako srednjo šolo, da so prebili izpit iz državnega računoslvoja ter da so že več let službovali v kakem računskem uradu.

Prosilci za službo pod 3 morajo dokazati, da so dovršili srednjo šolo in da so povsem izvežbani v pisarniških poslih.

Tozadevne prošnje, katerim se morajo priložiti krstni in domovinski list, šolska in druga spričevala ter dokaz o znanju obeh deželnih jezikov, je predložiti

do 6. aprila 1909

podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski

V Ljubljani, dne 15. marca 1909.

751 1—1

Za spomladansko sezijo priporočam svojo popolnoma sortirano zalogo **izgotovljenih ob ek za gospode, dame, dečke, deklice in otroke** v najmodernejših vzorcih

in kroju, po zmerno nizkih cenah.
O. BERNATOVICH
„Angleško skladišče oblek“, Ljubljana, Mestni trg 5.

Podružnice
Spljet, Celovec

- **In Trst** -
- **Dejniška glavnica** -
- **K 3.000.000.** -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih **4 1/2 %**

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec

- **In Trst** -
- **Rezervni fond** -
- **K 300.000.** -

Spretnega stenografa

zmožnega slovenske in nemške stenografije
749 sprejme takoj 3-1
dr. Josip Furlan, odvetnik v Ljubljani.

Več vagonov suhih bukovih drv

imam naprodaj. Cena po dogovoru.
FRAN MAČEK Dol. Logatec 29. 746 3-1

Ceneje nemogoče!!
Nikelasta remont, žepna ura sistem „Roskopf“ patent z eleg. verižico in obeskom K 3-50 3 kom. K 9-50 B 706 pošilja po povzetju 3-1
Mihael Horowitz, Krakov
Dietlg. 57 63, Avstr. Ceniki zastojni in franko.

Lepo stanovanje

za stranko brez otrok, obstoječe iz 4 sob, kuhinje in pritliklin se odda v bližini državnega kolodvora v Spodnji Šiški za majev termin.
722 4-1

Stanovanje

na Tržaški cesti št. 45: soba, kuhinja, drvarnica se odda radi preselitve takoj ali za maj.
730 3-1

Imate ozeblino, kurja oče-sa in trdo kožo?
Trpite na potenju nog ali zoprnem duhu?
Ena kopel za noge s **Chiragrinom**
Vas takoj oprosti. 1 zavoje za dve kopelji 30 vinarjev. Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji ali v boljših prodajalnah ali pa naravnost iz drogerije v Gradec-u, Sackstrasse 3 K 423 20-3

Svarimo vsakogar,

ki kašlja, če je hripav, zaslezen, nima pravega teka, če zapazi da pojemi teža telesa, če se ponoči poti, se čuti slaboten in izpehan, ali zapazi nevarne znake na družini, naj takoj naroči **Ŗrkenyjev lipov med** (sirup), da prepreči nadaljnjo razširjanje bolezni. 3058 12-7
Ŗrkenyjev lipov med (sirup) prekaša sa podobna sredstva, pomiri kašel in vbljuvanje krvi, izvrstno topi sliz, zboljša tek in odpravi nadležni slabeči nočni pot. V angleški razstavi odlikovan z zlato kolajno. Vzorčna steklenica stane 3 K. 1 večja steklenica 5 K, n 3 velike steklenice, poštino prosto 15 K. Naroča se proti povzetju ali če se pošlje denar naprej pri edinem izdelovalcu **Ŗrkenyjeva lekarna pri „Apostolu“**, Budapešta, Josefsring 64, — Depot 30.

Nižje-avstr. zdravniška zbornica

Je v letu 1899 doposlala c. kr. notranjemu ministertvu vlogo, v kateri navaja, da so dognale opetovane kemične preiskave **Serravallovega kina-vina**, da vsebuje mesto naznanjenih 0.4% železo-oksida le 0.001 do 0.006 %, to je ne več kot navadno vino. („Wiener Allg. Zeitg.“ 4. junija 1899.)

Železnato vino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani vsebuje natančno množino železa, ki se mora po določilih o zdravih dojavati bolnemu organizmu. Pollit. stekl. 2 K.

Paulus-briket

najboljši šlezjski premog stisnjen v kocke, 8000 kalorij kurilne izbornosti. Kurjenje sob in štedilnikov priprosto kakor z navadnim premogom, le da je hitreje, bolje in dalje trajajoče.

Bohemia-premog

kosovnik in orehovnik, najboljše vrste, brez prahu, brez kamenja, presejan in izbran, 5000 kalorij, tedaj brez konkurence Pošila se točno tudi izven Ljubljane, briket brez opažanja. Priporoča samozalagar **Josip Paulin**, glavna zaloga premoga v Ljubljani, **Nova ulica št. 3.** (9)

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev, itd., naznanja prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je prevzel znano podobarsko delavnico umrlega g. And. Rovškega, Kolo-dvorske ulice št. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10 letnega praktičnega dela pri ranjem g. Rovšku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj. 3438 52-7

Gostilna in trgovina

se odda v najem na Viru pri Domžalah.

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 1 v trgovini z železnino **Fr. Stupica.** 189

A. LUKIĆ

Pred škofijo šte. 19

Priporoča svojo veliko, popolnoma svežo najmodernejšo **konfekcijo oblek**

za gospode, dame, dečke, deklice in otroke po najnižjih cenah. — Postrežba solidna.

Pripravno posestvo za gostilno

je na prodaj v Mostah pri Kamniku. Isto obstoji iz jednonadstropne hiše, ter drugih za kmetijstvo potrebnih gospodarskih poslopij, vse trdno zidano in krito z opeko. Hiša stoji tik **deželne ceste Kamnik-Kranj** in se izvršuje v njej že od nekaj **gostilniški obrt**, kraj pa je pripraven tudi za **druga podjetja**. Zraven spada precej polja, en travnik in dva gozda. Proda se ali **celotno** ali **sama poslopja**, ali po želji kupca **poslopje in nekaj zemljišč**. Natančnejša pojasnila daje iz prijaznosti **Josip Kern**, tesarski mojster v **Komendi pri Kamniku.** 740 3-1

Kamnoseška tvrdka

Ignacij Čamernik v Ljubljani

sprejme takoj v službo proti dobremu plačilu 682 3-1

kamnoseka

kateri je zmčen dobro črke rezať v mar-mor, granit, sienit in labrador.

Steckenpferd-lilijno-mlečno-milo.

Najmilejše milo za kožo kakor proti pegam! Dobiva se povsod!

Vinske sode

nekaj skoro novih, dobrih in močnih, od 600 do 1000 litrov **proda po nizki ceni. Dobe se tudi sodi od 15 do 20 hektolitrov.** 66 12

FRAN CASCIO

Šelenburgove ulice št. 6.

Marijin trg šte. 1.

Največja zaloga najtinejših barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljnate barve za študije, akvaralne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarvna kreda. Zlate in raznobarvne bronoe. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminijum v listih. Štampilijske barve. Oglike za risanje. Raznobarvne tinte in tuši. Silkarsko platno in papir. Paleta, škaltjo za študije. Čopiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične, prstene in rudninske barve.

Priznana najboljše in najizdatnejše

oljnate barve

za pleskarje, stavbne in pohišnene mizarje in hišne posestnike itd. priporoča

Adolf Hauptmann

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stekturnega za podobarje in zidarje.

Ustanovljeno 1832.

Zahtevajte cenike! *

Ustanovljena leta 1854. Prva domača slovenska pltovarna

G. AUER-jevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice šte. 12, Ljubljana

Telefon št. 210.

Priporoča savnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborna

marčno pivo v sodcih in steklenicah